

Jó Pajtás

Kalotaszegi Madonna

Fotó: Vas Géza

**A jövő heti Jó Pajtás
címodala
és posztere**

A hét fotója

Mi történik, ha a pilóták összesznek a légitársaságok igazgatóságaival? Vagy ha netán a repülésirányítók kezdenek sztrájkba? Ez, ami a képen látható: dugó. A fotó a chikagói O'Hare repülőtéren készült. A poggyászáért felelős hölgy pedig vakargathatja az üstökét... De azon sem csodálkoznánk, ha a belgrádi utas csomagja Londonban kötne ki, a johannesburgi koffer pedig Buenos Airesbe repülne – gazdátlanul!

Kedves Lennert Géza!

Köszönöm a Jó Pajtást és a Mézeskalácsot! Mind a kettő itt van mellettem a szófán. Ha leülök, rögtön a kezembe veszek egy lapot. Átnézem és olvasgatom a kedves kis meséket, történeteket és az óhazáról szóló érdekes eseményeket, amelyek a vajdasági új generációról szólnak.

Egy idő múlva elviszem a lapokat az itteni könyvtárnak, amely a magyarok kezébe juttatja őket, akik örömmel olvassák az óhazai eseményeket.

Remélem a Jó Pajtás és a Mézeskalács az óhazában is szeretettel terjed és a mai ifúság kedvenc olvasmánya.

Szeretettel kívánok a szerkesztőségnek és munkatársainak további sikeres jövőt! Szerető üdvözetem küldöm mindannyiuknak:

Cellik Magda

2008. március 9.

(A Jó Pajtás elődje, a Pionírújság [1947] első főszerkesztőjének levele.)

Kedves versem

Sok „legkedvesebb” versem van, amelyeket Sakár iskolai ünnepeken vagy versenyeken szavaltam annak idején, aranykődbe vesző diákéveimben, akár a tévéműsorokba illesztettem bele később, vállalt élethivatásom végzése közben. Ezek közül választottam nektek Radnóti versét, amely nekem a szülővárosom, Óbecse és az ottani gondtalan diákévek iránti nosztalgiát, a későbbi szorongásokat, az 1999-es bombázások alatti rettegést, de a béke reményét is jelenti, s az utánunk jövő fiatalokat is, hisz „fojtott szavunkra majdan friss szóval ők felelnek”. E mellett azért is kedves nekem ez a vers, mert szeretem a nyelvi csemegéket, és ennek van egy sora („tudom, hogy merre mennek, kik mennek az úton”), amely buktatót rejt magában. A szavalkó általában a kik vonatkozó névmást hangsúlyozzák, s így olyan értelmet kap a sor, hogy ismerem azokat, akik az úton mennek, holott szerintem (és ebben egyetértek a zentai Szloboda János tanár úr egy régebbi cikkével), a mennek ígét kell hangsúlyozni, s a jelentés ez lesz: tudom, hogy merre mennek azok, akik az úton járnak. Próbáljátok ki mindkét hangsúllyal, és tapasztalni fogjátok, hogy egyetlen hangsúly mennyire megváltoztatja a jelentést.

Kartag Nándor
a Vajdasági Televízió szerkesztője

Radnóti Miklós

Nem tudhatom...

Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent, nekem szülőházam itt e lángoktól ölelt kis ország, messzeringó gyerekkorom világa. Belőle nőttek én, mint fatörzsből gyöngye ága s remélem, testem is majd e földbe süpped el. Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz térdepel egy-egy bokor, nevét is, virágát is tudom, tudom, hogy merre mennek, kik mennek az úton, s tudom, hogy mit jelenthet egy nyári alkonyon a házfalakra csorgó, vöröslő fájdalom. Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj, s nem tudja, hol lakott itt Vörösmarty Mihály, annak mit rejt e térkép? gyárat s vad laktanyát, de nékem szöcskét, ökröt, tornyot, szelíd tanyát, az gyárat lát a látcsón és szántóföldeket, míg én a dolgozót is, ki dolgaért remeg, erdőt, fűtös gyümölcsöst, szállót és sírokat, a sírok közt anyókát, ki halkan sírokat, s mi főntről pusztítandó vasút, vagy gyárüzem, az bakterház s a bakter előtte áll s üzen,

piros zászló kezében, körötte sok gyerek, s a gyárak udvarában komondor hempereg; és ott a park, a régi szerelmek lábnyma, a csókok íze számban hol méz, hol áfonya, s az iskolába menvén, a járda peremén, hogy ne feleljek aznap, egy köre léptem én, ím itt e kő, de főntről e kő se látható, nincs műszer, mellyel mindez jól megmutatható.

Hisz bűnösök vagyunk mi, akár a többi nép, s tudjuk miben vétkezünk, mikor, hol és miképp, de élnek dolgozók itt, költők is büntelen, és csecsszopók, akikben megnő az értelem, világít bennük, őrzik, sötét pincékbe bújva, míg jelt nem ír hazánkra újból a béke ujjja, s fojtott szavunkra majdan friss szóval ők felelnek.

Nagy szárnyadat borítsd ránk virrasztó éji felleg.

1944. január 17.

Szavalóverseny Óbecsén

A győztesek

Ezek a sorok jutottak eszembe, mikor március 11-én az óbecsei Népkönyvtárban a szavalóversenyen bíráltam el a versenyző tanulókat. S a verset mondó diákok nagyon is vigyáztak, ahogyan a költő is írta: „áhitattal ejtették a szót”.

Elsőként Toll Irén könyvtáros köszöntötte a tanárokat, tanulókat és a bírálóbizottság tagjait: Börcsök Margit nyugalmazott tanárnőt, Ferencz Hajnalka magyartanárnőt és e sorok íróját. Elmondta, hogy az idén második alkalommal szervezik meg a szavalóversenyt, s a győztesek föllépnek majd a költészet napi ünnepségen.

– Gyorsan változó világunkban teremtettünk egy kis oázist – mondta –, ahol a szavalók felidéznek a magyar líra kincseit. Most már nem kevesebb a dolgunk, mint az, hogy fiataljainkkal megszerettessük az önkifejezés e páratlan módját. Fontosnak tartjuk, hogy időről időre itt találkozunk, ápoljuk anya-

Toll Irén könyvtáros

A fölkészítő tanárok és tanítványaik

Reményik Sándor

Az ige

Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek,
És áhitattal ejtsétek a szót,
A nyelv ma néktek végső menedéktek,
A nyelv ma tündérvár és katakomba,
Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek!
E drága nyelvet porrá ne törjétek,
Ne nyúljon hozzá avatatlanul
Senki: ne szaggassátok szirmai
A rózsafának, mely hóban virul.
Úgy beszéljen ki-ki magyarul,
Mintha imádkozna,
Mintha aranyat, tömjént, myrrhát hozna!
És aki költő, az legyen király,
És pap és próféta és soha más.
Nem illik daróc főpapi talárhoz,
S királyi nyelvhez koldus-dadogás.
Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek,
Vigyázzatok: a nyelv ma szent kehely,
Ki borát issza: Élet borát issza,
Előre néz s csak néha-néha vissza –
S a kelyhet többé nem engedti el!

nyelvünket, felidézzük Petőfi, Radnóti, Varró Dániel és mások verseit.

A szavalóverseny résztvevői három kategóriában versenyeztek: az 5., 6., a 7., 8. osztályosok, valamint a középiskolások. Tetszés szerint választott versekkel nevezhettek be a szavalóversenyre.

Szép élmény volt hallani Bornemissza Endre, Petőfi Sándor, Szűcs Imre, Juhász Magda, Ingrid Sjöstrand, Szabó Lőrinc, Urbán János, Radnóti Miklós, Ady Endre, Karinty Frigyes, József Attila, Ratkó József, Ágai Ágnes, Pesti József verseit.

Végül a zsűri a következő döntést hozta: Az 5., 6. osztályosok csoportjában 1. Kiss Tamás, 2. Vukov Anita, 3. Csúzdi Noémi, különdíjat Menda Orsolya kapott.

A 7., 8. osztályosok közül 1. Rókus Zoltán, 2. Szilágy Albert, 3. Friss Tünde, különdíjat Rókus Ármin érdemelt.

A középiskolások csoportjában 1. Nagy Márta, 2. Szőke Lukács, 3. Bezeg Noémi, különdíjban Fekete Adrien részesült.

Minden díjazott tanuló díszoklevelet és könyvjutalmat kapott. Tehát ők lépnek föl április 11-én, József Attila születésnapján a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör és a Népkönyvtár szervezte költészet napi műsorban.

Emberkereskedelem

Veled is megtörténhet!

Egy nem szokványos, de annál fontosabb témáról, az emberkereskedelemtől beszélgettünk a szabadkai **Széchenyi István iskola** tanulóival. Miért kell róla beszélni? Mert bárki áldozattá válhat korra és nemre való tekintet nélkül. Raboltak már el csecsemőket, 7-8 éves gyerekeket, tiniket, és felnőtt embereket is. Hányszor hallottad már a szüleidtől, hogy ne állj szóba idegenekkel, senkitől ne fogadj el semmit?! Lehet, hogy az iskolában is beszéltek már róla, vagy a tévéből értesültél egy-egy esetről. De ha téged fenyegetne hasonló dolog, vajon felismernéd a veszélyt? Tudod-e, mit takar a ne állj szóba idegenekkel intelme? Tudod-e, milyen helyzetekben kell óvatosnak lenned, és kiktől kell óvakodnod?

Képtelenség lenne felsorolni mindazokat a helyzeteket, melyek veszélyt rejtenek magukban, s csak az óvatosság és gyanakvás marad, mellyel megvédehetjük magunkat. S bár a szülők figyelmeztetnek, ritkán beszélgettünk róla az iskolában vagy egymás között, pedig szükség lenne rá. Így vélekedik a nyolcadikos **Reéb Zsófia, Szabó Katalin, Lackó Árpád, Györfi Marianna, Korom Ágnes** és **Tőke Adrienn**, valamint a hatodikos **Okánovity Alekszandra** és **Korom Katalin** is.

– Sok gonosz ember van, és van miért félni, mert mindenhol veszély leselkedik ránk. A szüleim is felhívták rá a figyelmet. Ha idegen ember szólítana meg, gyanakodnék, és óvatosan kezelném a helyzetet. Ha túl kedvesek lennének hozzám, vagy megkérnének, hogy kísérjem el őket valahová, az biztosan gyanút keltene bennem – mondja Korom Katalin.

Alekszandra szerint az emberkereskedelem a gyerekeket is fenyegeti. Sokat beszélgettek már erről a szüleivel, és ő is igyekszik elkerülni a bajt. – A tévében már láttam hasonló dolgokat, de a szüleim is állandóan figyelmeztetnek, hogy vigyázzak a gyanús alakokkal, és ne tévesszen meg a kedvesség. Még egészen kicsi voltam, amikor egy idős házaspár cukorkákkal kínálgatott, de anyukám rám szól, hogy ne egyem meg. Mondjuk, ha valaki követne, attól biztosan megijednék, idegeneknek pedig sosem állok meg.

Arra a kérdésre, hogy ki lehet-e valamilyen módon védeni a veszélyes helyzeteket, egyöntetűen azt válaszolták, hogy ha csoportosan vagy fiúk társaságában járnának, az mindenképpen biztonságosabb lenne. Többen mégis egyedül mennek haza, annak ellenére, hogy félelmet keltenek bennük a sötét utcák. Az iskola környékét viszont veszélytelennek tartják.

– Még alsós koromban történt, hogy hazafelé menet egy bácsikával, aki általában

Ágnes, Árpi, Zsófi, Szabó Kati, Marianna, Adrianna, Korom Kati és Alekszandra

kint ült a ház előtt, mindig köszöntünk egymásnak. Egyszer adott egy szép, érett körte, de nem mertem megenni, bár ma is úgy gondolom, nem akart semmi rosszat. Ha behívott volna, szerintem visszautasítom. A szüleim figyelmeztettek a „cukros bácsikra”, akik túl kedvesek, nyájasak velünk. Biztosan félnék, ha egy nagy darab ember követne az utcán, de egy terhes nő nem keltene bennem gyanút, mert nem tartanám valószínűnek, hogy el akarna rabolni, bár még ez is megtörténhet – véli Szabó Katalin.

Zsófi egy másik történetet oszt meg velünk:

– Elsős voltam, amikor a szüleim magamra hagytak a lakásban, de a lelkekre kötöték, hogy senkinek ne nyissak ajtót. Viszont jött egy fiatalember, aki azt mondta, apukám munkatársa és beengedtem a lakásba. Nem történt semmi, de amikor a szüleim megtudták, nagyon mérgesek voltak, mert rosszul is végződhetett volna. Most már biztosan nem tennék ilyet, de akkor még sok mindent nem tudtam. Szerintem a szórakozóhelyek is veszélyesebbek a fiatalokra nézve.

– Bárki veszélybe kerülhet, és sokszor nem is gyanakszunk, hogy rosszban sántikálnak, mert elaltatják bennünk a gyanút a kinézetükkel, viselkedésükkel – mondja Adrienn. – Mondjuk, ha tőlem kérnének útbaigazítást, biztosan nem mennék közel az autóhoz, csak megkérdezném, melyik utcát keresik. Egy szép nőre biztosan nem gyanakodnék, mert nem látszik rajta a rossz szándék, és biztosan nem az lenne az első gondolatom, hogy most el akarnak rabolni.

– Sem velem, sem a környezetemben élőkkel nem történt még hasonló eset, de sokszor hallottam róla. Az ember nem is gondol rá, hogy vele ilyen megtörténhet, de bárki áldozattá válhat és ki van téve a veszélynek. Félelmetes belegondolni, hogy nap mint nap megyünk az utcán és nem is gondolunk ilyesmire. Nekem egy nő biza-

lomkeltő, mert elképzelhetetlen, hogy nő ilyet művelne. Nem is értem, hogy tehetnek ilyet az emberek – méltatlankodik Ágnes a homlokát ráncolva.

Marianna úgy véli, nem kellene aggódni, mert szerinte errefelé nem jellemző az emberkereskedelem, és kevésbé vannak kitéve a veszélynek. – A szüleim figyelmeztettek rá, de egyébként nem kerül szóba és nem is érzem szükségét, hogy ez állandó beszédtema legyen. Volt már, hogy megállt mellettem egy autó, hogy elvisz, de én csak mentem tovább, ő pedig szerencsére elhajtott. Mindenesetre ijesztő volt. Igyekszem vigyázni magamra. Útbaigazítást adok, de senkit sem kísérek el sehova. Ha modellnek kérnének fel, mindenképpen ellenőrizném, hogy a cím és a telefonszám valódi-e, és megbízható személyekről van-e szó. Igaz, hogy sokan úgy lettek ismertek, hogy valaki odament hozzájuk az utcán és elhívta őket egy fotózásra. Ők híresek, de sokan pont így tűntek el, s róluk többé nem érkezett hír.

– Váltásdíj miatt is szoktak elrabolni gyerekeket, milliókat követelve értük, de úgy gondolom, főként azért történik ilyesmi, hogy dolgoztassák őket, különösen a fiúkat. Ez velem is ugyanúgy megtörténhet, mint egy lánnyal – mondja Árpi. – Ha valaki például eltévedne, és engem kérdezne, csak megmutatnám az irányt, vagy azt mondanám, hogy nem tudom, kérdezzenek meg valaki mást. Ha valaki fotózásra kérne fel, vagy ha például két-három év múlva külföldön ajánlanának munkát, alaposan utánanéznék, hogy megbízható cégről van-e szó. Nem keveredtem még ilyen helyzetbe, de szerintem feltalálnám magam és felismerném a veszélyt. A szüleim természetesen figyelmeztettek az ilyen esetekre. Annyi biztos, hogy nem szabad fejetlenül belemenni a dolgokba, és meg kell fontolni, miben milyen veszély rejlik.

Kép és szöveg: Sztojánovity Livia

A görög művészet

Milói Vénusz

Akropolisz – Kariatidák

Az első görög törzsek időszámításunk előtt 2000 évvel vándoroltak északról a Balkán félsziget déli részére, hogy itt letelepedjenek. A görög nemzetet különféle törzsek alkották, közös nyelvük a hellén volt. A természetet isteni eredetűnek tekintették, és azon igyekeztek, hogy egyensúlyba kerüljenek vele. A test és a szellem harmóniájára, az egyensúlyra és a szépségre törekedtek. Nagyra értékelték a sportversenyeket. Négyévenként olimpiai játékokat szerveztek, melyeken a poliszok küldöttei testi, később szellemi fejlettségüket mérték össze.

Művészetük nagyjából tízévszázados története négy nagyobb szakaszra tagolható: I. – kezdetek, a mükénéi kultúra bukásától a városállamok kialakulásáig (i. e. II–VIII. sz.); II. – archaikus kor (i. e. 700–480); III. – klasszikus kor (i. e. 480–330); IV. – hellénisztikus kor (i. e. 330–30). A görög az egyiptomihoz képest derűsebb, sokrétűbb és emberközelebbi művészet volt.

A görög templom az istenség képmásának őrzését szolgálta. Kívülről oszlopsor övezte, mely elhelyezkedése szerint különféle templomtípusokat különböztettek meg.

Három oszloprend alakult ki. A dór oszlopfő pármatagból, fedőlapból áll, ezen nyugszik a gerendázat, majd legfelül a timpanon (háromszögű oromzat). A dór építészet remeke a Parthenon, mely i. e. 447 és 432 között épült. Az ión oszloprend díszesebb, a karcsú oszlop lábazzal rendelkezik, az oszlopfőt csigavonal díszíti. Szép példája az i. e. V. század végén épült akropoliszi kis Niké templom. A korintoszi stílusnál az oszlopfőt akantuszlevelek díszítik.

A görög szobrászatnak nagyon kevés eredeti alkotása maradt ránk. Az archaikus korban – mint fogadalmi ajándék – általánossá vált az életnagyságot meghaladó, egyenes testtartású ruhátlan ifjú ábrázolása. Női megfelelője a felöltözött, bájos fiatal nő. A klasszikus kor legnagyobb hatású mestere Pheidiasz volt. Neki és iskolájának köszönhetőek az athéni Partheon nagyszerű szobrai. Az i. e. 460 és 420 között működő Polükleitosz atlétaszobraiban a klasszikus, tökéletes emberalak arányait ismerhetjük meg. Dárdavívó alakjának testsúlya a jobb lábán nyugszik, a váll és a csípő vízszintes

tengelye kimozdult vízszintes helyzetéből, egymáshoz viszonyítva ellentétes irányba. A klasszikus stílus az i. e. IV. században jelentősen megváltozott. A művészek érzéki, érzelmes, életképszerű ábrázolásra törekedtek. Ezen kor egyik nagy mestere volt Lüszipposz, akinek tulajdonítják az első élethű görög portrészobrot, Nagy Sándor képmását. A kor szobrászatának legnagyobb alkotásai a Szamotrakei Niké és a Laokoon-csoport. Ekkor készült a Louvreban őrzött Milói Vénusz is, amely a női szépségszerményképet állítja elénk.

A nagyhírű görög festészetnek szinte egyetlen eredeti emléke sem maradt ránk. Fejlődéséről, milyenségéről a vázafestészet alapján vannak elképzeléseink, melynek virágkora az i. e. V. századra esik. A vázafestés több stílusban fejlődött (geometrikus, feketealakos és vörösalakos). A vázák nem közönséges használati tárgyak voltak, hanem rangos műalkotások, melyekkel kereskedtek és a halottak mellé helyezték a sírba. A gyakran előforduló vázatípusok az amphora – tojás alakú talpas korsó, nyakkal és két füllel, a hüdris – nagyméretű, háromfülű víztároló edény, a kratér – harang alakú borkeverő edény.

(Folytatjuk)

Színfalak között

Március 27-én színházi világnap van. Ebből az alkalomból a színház történetével ismerkedhettek meg az alábbiakban a Sepsiszentgyörgyben megjelenő Cimborá segítségével.

Mi köze a kecskének a színjátszáshoz?

Hosszú évezredek teltek el, míg az ósidők mágikus vagy állatutánzó táncjaiból szellemidéző szertartásaiból megszületett a színházművészet.

Az első „színelőadásokra” egyiptomi templomokban került sor, úgy 4000 esztendővel ezelőtt, a mai értelemben vett dráma és színjátszás azonban Görögországban született, valamikor 2500 éve, a Dionüosz szent tiszteletére rendezett ünnepi játékokból.

Görög eredetű a tragédia szavunk is, amely szó szerinti fordításban „kecskéneket” jelent, a bor és szőlő istenének kecskelábú, kecskefarkú kísérőire, a szatüroszokra emlékeztetve.

Az első drámák az ünnepi felvonulások során kecskebőrt viselő alakok egymásnak felelő énekeiből, a *tragódiákból* születtek meg. A színműveket eleinte többtagú „kórus” adta elő, később egy, majd több színész (köztük gyakran maga a dráma szerzője) is fellépett, így a párbeszéd is lehetővé vált. A szereposztás teljesen demokratikusan történt, sorsolással döntötték el, melyik színész milyen szerepet alakít.

A drámaírók és színészek megbecsültségét bizonyítja, hogy a görög és római mitológiában két műsája is volt a színjátszásnak, Thaleia (Thalia) a vígjáték, és Melpomene a tragédia műsájának személyében.

Arcjáték helyett álarcok

A színészek vattával kitömött ruhát és arasznyinál magasabb talpú cipőt (koturnust) viseltek, hogy a legtávolabb ülők is jól láthassák őket.

Fontos szerepe volt az emberi arcnál jóval nagyobb álarcoknak is, mivel ugyanaz a színész több szerepet is játszott egy-egy darabban, így a közönség csak álarcaikból tudhatta, hogy éppen fiatal lányt vagy zord atyát alakítanak. Az álarcokba gyakran beépített hangtölcsér a színészek hangját is felerősítette, hogy a hátsó sorokban ülők is hallhassák szavaikat.

Díszletek és jelmezek

Az ókori görög színházak egyetlen díszlete a színpad mögé emelt, ajtókkal ellátott építmény volt, a mozgatható díszlet és a függöny már római találmány.

A háttér eleinte inkább jelképes volt, az erdőt egyetlen fa, a szobát egy ágy vagy asztal jelölte, és még Shakespeare drámáiban is gyakran a szereplők mesélték el, milyen környezetben is játszódik a cselekmény. Később, a 19–20. században egyre nagyobb szerepet kaptak a látványos díszletek.

Közben a jelmezek is egyre pompásabbak lettek, bár a korhűséggel egészen a 18. század második feléig nem sokat törődtek.

Thalia otthonai

A kora-középkorban, amikor néhol még törvénybe is iktatták, hogy „a komédiás csak látszatra ember”, betiltották előadásait, mivel „a kedves fiataltságot rosszra csábítja, pénzétől megfosztja, és különben is istenkáromlással jár”. A színjátszás elsősorban a vallásos tárgyú misztérium-drámák, passiójátékok előadására korlátozódott. Az egyes felvonásokat gyakran különböző helyeken adták elő, a közönség pedig egyik színhelyről a másikra vándorolt, templomból templomudvarra, temetőbe... A következő évszázadokban paloták termei, városok utcái, piacterei, falvak vendégfogadói egyaránt szolgálták az előadások színterét. Az első újkori színházak, amelyekben a színészeket és a többemeletes karzaton ülő nézőket már tető védte az időjárás viszonyosságaitól, Angliában épültek a 16. század végén.

Az első, igen rövid életű állandó magyar színházat egy kolozsvári lakóház padlásterében rendezték be az utcán állandó közönség szórakoztatására (1696). A magyar nyelvű színjátszásnak azonban még az 1700-as években sem volt hajléka. Vándorszínészeink pajtákból kocsiszínekben, városok, falvak fogadóiban művelték a magyar nyelvet, erősítették a nemzeti érzést.

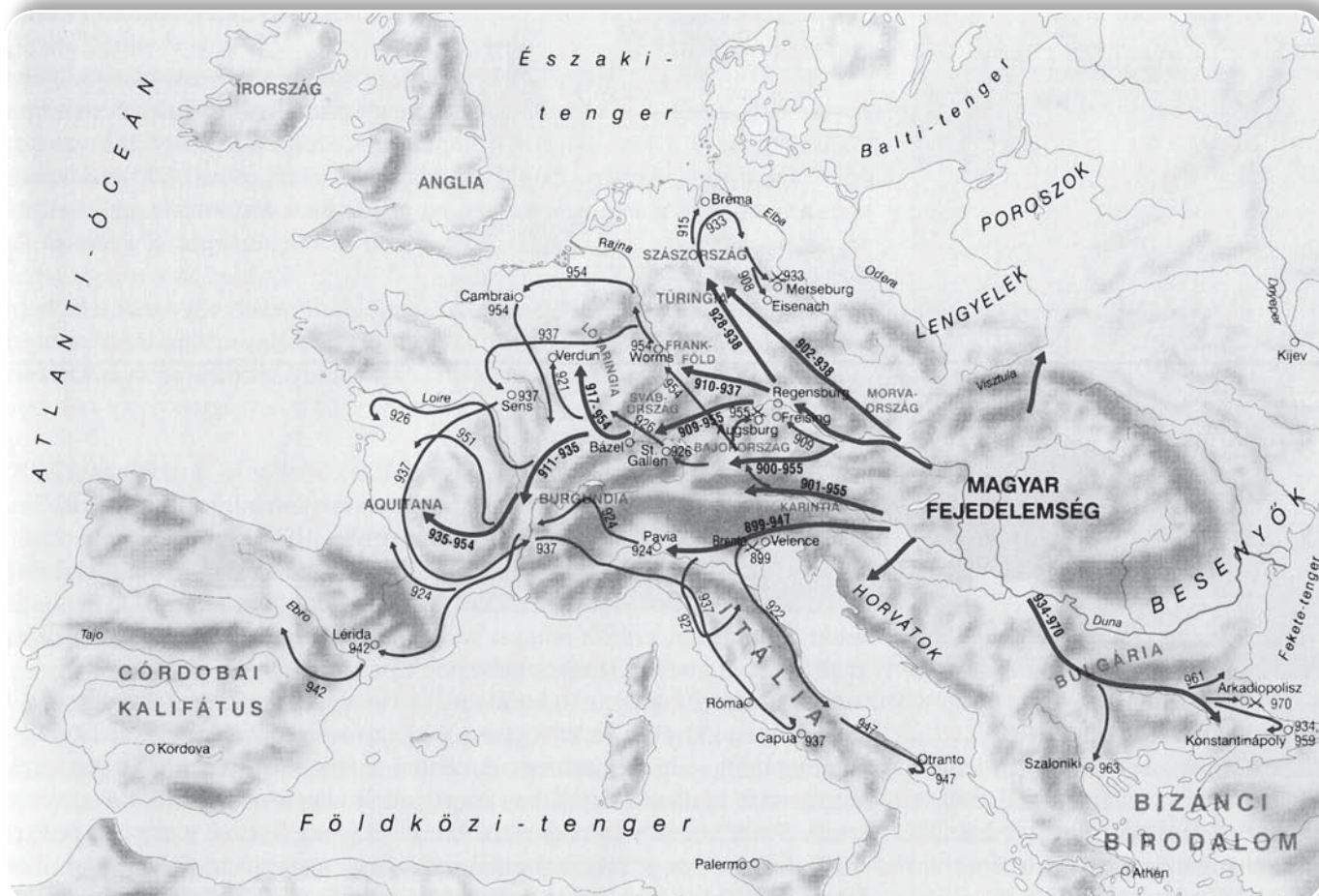
A legelső magyar kőszínház (1821) Kolozsváron épült fel, báró Weselényi Miklós támogatásával. 1837-ben Pesten is megnyílt a magyar színház, amelynek előadásait Egressy Gábor, Déryné, Laborfalvi Róza, Jászai Mari, Blaha Lujza alakításai tették felejthetetlenné.

A pesti Nemzeti Színház 1964-ben lebontott épülete

A poszteren lévő felvétel az Újvidéki Színház Rocky Horror Show című előadásán készült.

Európa hadi ösvényein

A hadjáratok útvonalai

Először hadjárataikat a magyar csapatok még Etelközből vezették. 862-ben avatkoznak be először a keleti frank belső háborúba az egyik hadakozó fél szövetségeseiként, majd 881-ben a magyar és kabar egységek Bécs alatt harcolnak a frankok ellen a morva fejedelem szövetségében, s ezt követően rendszeresen ismétlődnek a hadjáratok.

A honfoglalás után, 899-ben Arnulf – akkor már mint római császár – biztatására a magyarok betörték Lombardiába. Arnulf valószínűleg egy trónkövetelő ellen hívta segítségül az Itáliában addig ismeretlen nép fegyvereseit. Útközben a magyarok áthaladtak az akkor még Arnulf császár uralma alatt lévő Pannónián.

A magyarok még Velencét is megtámadták, bőrből készített tömlőkön úsztak el a Lidó-szigetig s onnan a városig. Pietro Tribuno velencei dózse azonban visszaverte őket hajóhada segítségével: A magyarok félelmetes hírére a velenceiek már ismerhették, mert megszabadulásuknak nagy jelentőséget tulajdonítottak: évfordulóját századokon át megünnepezték Péter és Pál napján.

899. december 8-án meghalt a magyarok szövetségese, Arnulf császár. Ez felbátorította a sereg vezéreit, és tovább folytatták Lombardia kifosztását. Csak a következő év tavaszán tértek haza, amikor az Alföldről előnyomuló társaik keleti irányból, ők pedig nyugatról, Itália felől támadták meg, majd foglalták el Pannóniát a frankoktól.

Arnulf császár halála után a morva uralkodó is szemet vetett Pannóniára, ezért a magyar sereg megütközött velük is. Legyőzte őket, és elfoglalta a morvák Nyitra vidéki hódításait.

Arnulf császár halála után birodalmában az egyes nagy törzsek és hercegek hatalma megnőtt. Fiának, IV. (Gyermek) Lajos keleti frank királynak, az utolsó Karoling uralkodónak korában a birodalmi egység meggyengül. Mégis, a frissen szerzett területek birtokában a magyarok követeket küldtek hozzá, hogy békekötéssel biztosítsák maguknak Pannóniát, de a frankok elutasították őket.

900 őszen a magyarok betörték a békeajánlatukat elvető Keleti Frank Birodalomba. A Duna jobb és bal partján haladtak, és rövid idő alatt túljutottak az Enns folyón is. Amíg a folyót el nem érték, addig megkímélték a településeket és lakóit, de azon túl mindent elpusztítottak. Az volt a szándékuk, hogy az ország nyugati határát kiterjesszék egészen az Ennsig.

November 20-án Lipót bajor őrgróf Linz közelében legyőzte a magyar sereget. Békét kötöttek, a magyarok visszatértek hazájukba. A bajorok nem remélték, hogy a béke tartós lesz, ezért Richard passai püspök kezdeményezésére felépítették az Enns és a Duna találkozásánál Ennsburg várát, a várható magyar támadások feltartóztatására.

A magyarok eközben az egész Kárpát-medencét elfoglalták, és megkezdték a letelepedést az új hazában.

Március 27.

Ma Hajnalka, Ágoston, Augustza, János, Alpár napja van.

Hajnalka

19. századi névalkotás a hajnal közsöböl. Ez a kicsinyítőképzős név egyben virágnév is.

Augustza

Az Augustuszus férfinév női párja, amely latin eredetű név. Jelentése: magasztos, fennkölt.

Alpár

Török, magyar eredetű név, jelentése hős férfi.

1962. március 27. (46 éve történt)

Színházi világnap. A Nemzetközi Színházi Intézet bécsi közgyűlése 1962-ben elhatározta, hogy megemlékeznek a Párizsban működő Nemzetek Színházának 1957-es évadnyitójáról. Magyarországon 1978. óta ünnepeljük „Thália papiját”.

1472. március 27. (536 éve történt)

Meghalt Janus Pannonius (eredeti nevén: Csezmiczei János) humanista, latin nyelven alkotó költő, a magyar világi líra első jelentős képviselője. Királyi személynök, majd pécsi püspök volt. Elsősorban nem papi, hanem politikai és írói tevékenységet folytatott. A királyné főkancellárja, az ország egyik legbefolyásosabb embere lett. Kezdetben Mátyás híve volt, majd szembe került politikájával. Emiatt menekülni kényszerült, Zágráb mellett érte a halál.

1845 (163 éve történt)

Megszületett Wilhelm Konrad von Röntgen a röntgensugarak felfedezője.

1909. március 27. (99 éve történt)

Bánki Donát bejelentette szabadalmát a hidrokompreszorra. Bánki és Csonka János nevéhez fűződik a motorgyártás hazai bevezetése (Bánki-Csonka-motor), melynek legfontosabb újítása az 1893-ban szabadalmaztatott porlasztó, vagyis karburátor volt. A Ganznál töltött évek alatt sok saját találmánya és szabadalma volt, többek közt az elsőkerék-meghajtású autó, valamint a gőz- és a vízturbina.

1970 (38 éve történt)

Megszületett Mariah Carey énekesnő.

1891. március 27. (117 éve történt)

Megszületett Zilahy Lajos író, szerkesztő. Leghíresebb regényei: Halálos tavasz, Valamit visz a víz, A tábornok, A Dukay család, A házasságcsédelgő. Életének utolsó éveit Újvidéken töltötte, 1974. december elsején érte a halál.

Március 28.

Ma Gedeon, Johanna, János napja van.

Gedeon

Héber eredetű bibliai név. Jelentése kétélű kard, kardforgató, sebzett kezű, romboló, pusztító, harcos, vágó.

Johanna

A János férfinév latin Johannes formájának a női megfelelője. A héber Johanan név görög Johannesz változatából (ill. ennek a hasonló hangzású latin Johannes formájából) származik. Jelentése: Jahve megkegyelmezett.

1868 (140 éve történt)

Nyizsnyij Novgorodban megszületett Makszim Gorkij (eredeti nevén: Alekszej Makszimovics Peskov) orosz író, a szocialista realizmus egyik megalapítója, akinek fő művei: Ejjeli menedékhely, Az anya, Az Artamonovok.

1797 (211 éve történt)

Nathaniel Briggs szabadalmaztatta a mosógépet.

1881 (127 éve történt)

Meghalt Modeszt Petrovics Muszorgszkij orosz zeneszerző. Legismertebb operái: a Borisz Godunov, a Hovanscsina és A szorocsinci vásár.

1968 (40 éve történt)

Melbourne-ben megszületett Kylie Minogue ausztrál énekesnő, színésznő. Ismertebb dalai: I should be so lucky, Loco-Motion; ismertebb filmjei: Moulin Rouge, Street Fighter – Harc a végsőkig, A szerelem menekültjei, Kylie Fever 2002 In Concert – Live in Manchester (2002) – producer.

Március 29.

Ma Augustza, Bertold, Jónás, Taksony napja van.

Bertold

Germán eredetű, elemeinek jelentése fényes, híres, uralkodó, tevékeny, egyes magyarázatok szerint pompával uralkodó.

Jónás

Héber eredetű bibliai név, jelentése galamb.

1885 (123 éve történt)

Megszületett Kosztolányi Dezső költő, író, publicista.

1905. március 29. (103 éve történt)

Megszületett Rejtő Jenő, Fülig Jimmy, Vanek úr megalkotója. Reich Jenő néven egy zsidó családban született a későbbi Rejtő Jenő, avagy P. Howard, avagy Gibson Lavery. 21 évesen pár fillérel a zsebében, kalandra éhesen nekivágott Európának, majd rövid időre a francia idegenlégióba is beállt. 1930-ban visszatért Pestre és írni kezdett. Írt szindarabokat, cikkeket, útközben összeszedett élményeiből pedig számos regény született, igazi, jó értelemben vett ponyvák, teli a rá jellemző humorral és öngúnnyal. Sikereinek és életének a háború és a faszizmus vetett véget.

1940 (68 éve történt)

Velencében megszületett Terence Hill (eredeti nevén: Mario Girotti) olasz színész és filmrendező (Különb. dühbe jövünk!, Nincs kettő négy nélkül!).

1976 (32 éve történt)

Megszületett Jennifer Capriati amerikai teniszezőnő.

Március 30.

Ma Zalán, Izidor, Gujdó napja van.

Zalán

Anonymus szerint a honfoglalás előtt a Duna-Tisza közén uralkodó vezér neve Salanus volt. Ezt a nevet a Tisza torkol-

ánál fekvő Slankamen (Szalánkemén) helységnevből alkotta a krónikáíró. A helynév szláv eredetű, a jelentése: sós kő. A név mai formája 19. századi téves olvasat alapján, Vörösmarty Mihály Zalán futása című hőskölteménye nyomán vált ismertté.

1853 (155 éve történt)

Megszületett Vincent van Gogh, holland festő (Napraforgók).

1867 (141 éve történt)

Az Amerikai Egyesült Államok megvásárolta Oroszországtól Alaszkát 7 200 000 dollárért.

1968 (40 éve történt)

Megszületett Céline Dion énekesnő.

Március 31.

Ma Árpád, Benjámín, Ákos, Johanna, Villő, Gujdó, Szonóra, Kornélia napja van.

Árpád

Régi magyar név, az árpa szó -d kicsinyítőképzős származéka.

Ákos

Török eredetű régi magyar név. Jelentése: fehérsólyom.

1387 (621 éve történt)

Székesfehérvárott magyar királlyá koronázták Zsigmondot, a Luxemburg-ház tagját, akinek uralkodása legvégén tört ki a Budai Nagy Antal vezette parasztfelkelés.

1889. március 31. (119 éve történt)

Elkészült az Eiffel-torony Párizsban. Párizs jelképe, az Eiffel-torony Gustave Eiffelről (1832–1923), az építőről kapta a nevét, akinek mellszobra ma is látható az északi pillér tövében. Az építmény a francia forradalom centenáriuma rendezett világkiállításra készült. Jelenleg a később felszerelt tévéantennákkal együtt 326 méter és 75 centiméter magas. 15 000 különböző fémdarabját 2,5 millió kézzel formázott csavar tartja össze, melyek közül egyetlen egyet sem kellett újraformázni, annyira pontos munkát végeztek.

1900 (108 éve történt)

Megszületett Szabó Lőrinc költő.

1865 (143 éve történt)

Bécsben megszületett Zsigmondy Richárd magyar származású, Nobel-díjas kémikus.

1596 (412 éve történt)

Megszületett René Descartes francia racionalista filozófus és matematikus, „a modern filozófia atyja”. Filozófiájának alapáttele: „Cogito ergo sum”, azaz „Gondolkodom, tehát vagyok.”

1948 (60 éve történt)

Meghalt Egon Erwin Kisch németül alkotó cseh író, újságíró, a „szárguldo riporter”.

Április 1.

Ma Hugó, Pál, Urbán napja van.

Hugó

A Hug- kezdetű, germán eredetű nevek rövidülése. A névelem jelentése: értelem.

Urbán

A név eredete: Az Orbán névnek a latin eredetihez közelebb álló alakváltozata. A latin Urbanus névből származik, jelentése városi.

Bolondok napja. A téltemető, tavasz-köszöntő hagyományokon alapuló ünnepet már az ókori görögök is egymás megráfálásával köszöntötték.

1893 (115 éve történt)

Hivatalossá lett a közép-európai idő, amely a greenwich-i nulla hosszúsági körhöz (GMT= Greenwich Mean Time) képest egy órával előrébb tart.

1922 (86 éve történt)

A Portugáliához tartozó Madeira szigetén 34 éves korában meghalt I. Károly egykori osztrák császár és cseh király, IV. Károly néven (az utolsó) magyar király.

1815 (193 éve történt)

Megszületett Otto Von Bismarck porosz miniszterelnök. Bismarck egy évtized alatt hozta létre a német egységet.

Április 2.

Ma Áron, Ferenc, Tünde, Mária napja van.

Áron

Bibliai név, talán héber eredetű, a jelentése: ihletett, tisztánlátó, vagy: a bátorság hegye.

1805 (203 éve történt)

Megszületett Hans Christian Andersen dán meseíró, költő, regényíró és elbeszélő (A kis hableány, A rút kiskacsa, A rendíthetetlen ólomkatona).

1952 (56 éve történt)

Meghalt Molnár Ferenc író, drámaíró, újságíró (A Pál utcai fiúk).

2005 (3 éve történt)

Elhunyt Karol Jozef Wojtyła, közismertebben: II. János Pál pápa.

1792 (216 éve történt)

Az Egyesült Államokban egységes fizetőeszközként bevezették a dollárt.

1927 (81 éve történt)

Megszületett Puskás Ferenc futballista, a legendás Aranycsapat tagja, minden idők legeredményesebb csatára.

1988 (20 éve történt)

Meghalt Barcsay Jenő festőművész, grafikus (híres könyve: Művészeti anatómia).

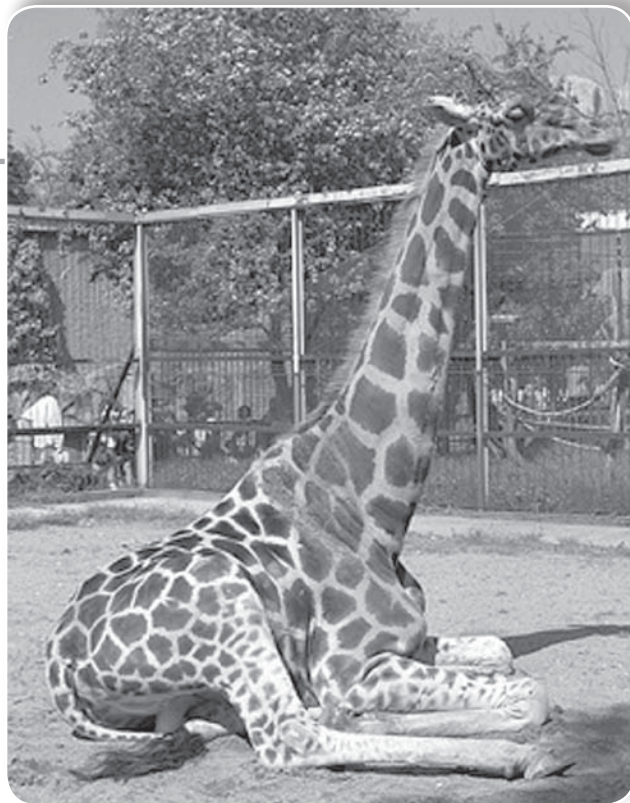

A zsiráf

A zsiráf a legmagasabb szárazföldi állat. Különösen azért magas, mert a nyaka rettentően hosszú. Hogyha a zsiráf gallért hordana, csak a puceráj annyiba kerülne neki, mint más állatnak a teljes ellátás fűtéssel és világítással.

A zsiráf Afrikában él, tehát mindnyájunk sárga irigységének méltó tárgya. Hozzá még gondtalanul él, mert lakása a szabad természet, tápláléka a magas fák levele, villamoson nem kell járnia, újságot nem muszáj olvasnia, kultúrigényei nincsenek.

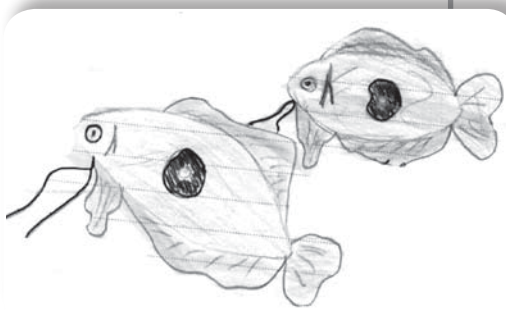
Külső alakja ez óriási állatnak meglehetősen groteszk. Nemcsak a nyaka hosszabb vagy ötszörte a kelleténél, hanem az első lábai is jóval hosszabbak a hátsóknál miáltal a háta nyaktól lefelé erősen lejtős, tehát lovaglásra, különösen, ha szappannal bekenik, használhatatlan. A zsiráf színe sárga, nem citromszínű, hanem inkább villamossárga; ez persze csupán az alapszíne, ezt az alapszínt fekete foltok tarkítják; ezek a foltok persze a zsiráfot egyáltalában nem zsenírozzák, neki is az a nézete, mint mindnyájunknak elemi iskolás korunk óta: ha foltos is a ruha, az nem szégyen, csak rongyos ne legyen. Különböző ezekben a foltoknak köszöni a zsiráf igazi magyar nevét, azt, hogy: foltos nyakorján. A foltoknak meg a hosszú nyakának. Ez a „foltos nyakorján” meghatóan szép kifejezés, ezt mostanában különösen meg kell becsülnünk, sőt terjesztenünk és fejlesztenünk is ajánlatos, különben egy-két évtized óta van már párja is, a: miniszteri díjtalan, mégis foltos segéd gyakorján. Darwin és Lamarck tanító urak törvényei alapján, tehát egyrészt a természetes kiválasztódás, másrészt a környezethez való alkalmazkodás alapján a zsiráfnak azért van olyan hosszú vékony nyaka, mert magas fák leveleivel táplálkozik. Ezt a tételt nem akarom bővebben magyarázni, de ha igazságnak el is fogadom, még mindig tanácstalanul állok azzal a kérdéssel szemben, hogy falumbeli ismerősömnek, a boltosnak miért van olyan hosszú vékony nyaka. Hopp, megvan! Tudom már. Neki is bizonyára a környezethez való alkalmazkodás miatt van hosszú vékony nyaka, mert falumbeli többi ismerősömnek, néhány kálvinista magyar földmű-

ves embernek meg rövid vastag nyakuk van, ezekről tudom, hogy éppen azért vastag nyakúak, mert a környezethez nem alkalmazkodnak. A zsiráfok különben igen békés állatok, egymást nem bántják, nem háborúskodnak, nem irigykednek, nem versenyeznek, csupán az az egy illetlen tulajdonságuk van, hogyha a fenevadak, pl. oroszlán, leopárd, megtámadják őket, s karmaikat és fogaikat a hátukba és nyakukba vágva marcangolni kezdik, kétségbeesetten ordítanak, miáltal az afrikai mezők és erdők csendjét fölverik, s megzavarják a többi fenevad, oroszlán és leopárd nyugalmát; e szegény fenevadak bosszúsága ilyenkor legalábbis kétszeres, mert a neveletlen zsiráf kétségbeesett ordítása egyrészt a dobhártyájuknak kellemetlen, másrészt bosszantja őket az, hogy nem éppen ők tépik és marcangolják a zsiráfot, pedig ők is szeretnék.

Nagy Lajos: Képtelen természetrajz

Mobidik és Pákó

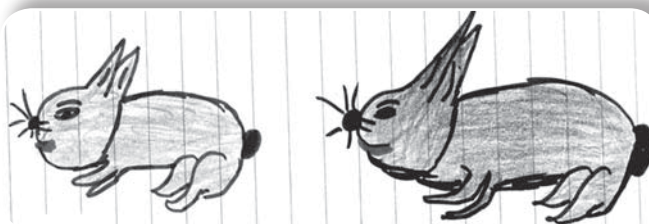
Két halam van. Mindkettő egyforma színű. De az is igaz, hogy Pákó sötétebb, mint Mobidik. Mobidik már két éves, de Pákót csak az idén kaptam. Mostanában nőtt Pákó is. Mindkét halam színe világoskék és egy nagy kék pötty van a hátukon. Nagyon szeretem nézni, ahogy úszkálnak.

Kubik Vanessa, Bácskertes

Mókuska és Kormoska

Nekem két kedvenc háziállatom van, igaz mind a kettő nyúl. Az egyik hagyományos házi nyúl, a másik meg törpenyúl. Mindkét nyúl nemrég lett az enyém. A hagyományos nyuszi fekete színű és a Kormoska nevet viseli. Ő kislány. Úgy került hozzám, hogy a családdal Zomborban jártunk galamb- és diszállat-kiállításon. Apa egy galambért kapta cserébe, aminek én nagyon megörültem, hisz imádom a nyuszikat. A törpenyuszim barna színű és a Mókuska nevet viseli. Ő kislány. Ő is Zomborból került hozzánk, de őt ajándékba kaptuk a húgaimmal. Nagyon szeretem a nyuszikat, minden reggel iskola előtt megetetem őket és vizet adok nekik. Kedvenc ételük a sárgarépa és az alma. Naponta többször etetem és rendezem őket. Anya nagyon sokszor rám szól, hogy elég már a nyuszizásból, mert van még házi feladatom is. Természetesen megírom a házit, és rögtön visszatérek a nyuszijaimhoz. Nagyon szeretem őket. A délutáni pihenésnél, amikor sikerül a szüleimet becsapni, még az ágyamban is alszanak.

Balaton Brigitta, Kevi

5 megapixeles, duplakijelzős Samsung

De vissza kicsit a külső panelhez: a 2,22 colos LCD-kijelző, a trendeknek megfelelően, minden egyes érintésünket egy apró rezgéssel igazolja vissza, így imitálva a hagyományos, fizikai gombok használatát. A videón jól látszik, hogy kameramódban a külső kijelző szolgál keresőképként, ezzel végképp fényképezőgép szerű terméket varázsolva a mobiltelefonból. A kamera mellett az FM rádió, a zenelejátszó és a fényképalbum érhető még el a külső kijelzőn, amire egy rakás információt jelentethetünk meg. Ilyenek: az óra, a beérkezett SMS/MMS-ek, emlékeztető, vagy akár az ébresztés időpontja.

De van itt más is a külső kijelzőn kívül: 5 megapixeles kamera a G800-ból már ismert olyan funkciókkal, mint az automatikus arcfelismerés, képstabilizátor és Wide Dynamic Range (WDR). A másik kiemelendő tulajdonság a 7,2 Mbps-os HSDPA-hálózatok támogatása, amivel összefügg a külső kamerának köszönhető videotelefonálási lehetőség is. A készülék júniustól lesz kapható Európában.

A Samsung G400 külső érintőképernyővel, HSDPA-val debütált a CeBIT-en. A koreaiak Barcelonában a Soulra helyezték a hangsúlyt, és sejteni lehetett, hogy azért Hannoverben, a CeBIT keretei között is számíthatunk tőlük valami érdekességre. Ezt a G400 képében meg is kaptuk, mely modell a Samsung nemrégiben beindított fotósorozatának új darabja.

Természetesen az érintés itt is fontos szerepet játszik, viszont az U900-zal (Soul) ellentétben nem a navigációs felület lett érintéssel vezérelhető, hanem a teljes külső kijelző. Ennek előnye használat közben az, hogy egy sor funkció anélkül indítható, vagy éppen érhető el, hogy kinyitnánk a telefonot. Merthogy a másik markáns különbség az U900-hoz képest, hogy jelen esetben kagyló formájú készülékről van szó.

A Samsung G400 főbb jellemzői:

- GSM Tri-band (900/1800/1900) / HSDPA (2100, 7.2 Mbps)
- 2.22" + 2.22" QVGA 262K TFT
- 5 MP-es kamera autofókusszal
- Képstabilizátor, 4x digitális zoom, arcfelismerés / WDR optimizer
- Teljes érintés vezérelt LCD & UI (kezelőfelület)
- Bluetooth 2.0 / USB 2.0
- Google mail / search
- MP3/WMA/e-AAC+/midi/imelody/wav/MMF
- FM rádió RDS-el
- micro SD bővíthetőség
- 102,8x51,5x15,2 mm

RÜGYFAKADÁS

Áprilisjáratás

Közeledett április elseje, és én már szóttem a terveket, kit hogy vicceljek meg.

Dáviddal kezdtem:

– Darázs van a fejedben!

Bálinttal folytattam:

– Sáros a fenekeden a nadrág!

Következő áldozataim az otthoniak voltak. Anyunak mondtam, hogy kifutott a leves, szaladt be a konyhába, és sehol semmi. A tesómmal elhittem, hogy összetörtem a kedvenc bögréjét, amiért majdnem nekem ugrott. Felhívtam apát, és mondtam neki, hogy hívhatja a tanító néni. Begurult, hogy mi rosszat tettem, aztán alig tudtam megmagyarázni neki, hogy nem is igaz. Mikor már megunták a vicceimet, összefogtak ellenem. Indultam karatéra, amikor anyu meg a tesi is mondták, hogy lyukas hátul a nadrágom. Persze nem hittem el, mert gondoltam, hogy meg akarnak viccelni. A klubban mindenki rajtam nevetett.

Ezek után nem viccelődtem többet. Egy napra ez már sok volt.

Tamás Áron, 4. osztály
November 11. iskola, Zenta

Tavasszal

*Tavasszal feléled a természet,
a sok virág, növény
nyújtózkodik kecsesen
a szép nagy tó fölé.*

*Köszöntik az új évszakot,
a tavaszt, a zöldet, a napot.
A lágy szellő a fellegekig ér,
mondja az új hírt, a mesét.*

Szakál Zsóka, 7. osztály
Kis Ferenc iskola, Szilággy

Madárdalra ébredtem

A mai napon arra ébredtem, hogy az ablakban egy szép cinegemadár fűtyörészik.

Az a madár olyan gyönyörű volt, hogy nem volt kedvem megmozdulni, ám hívott a kötelesség, mennem kellett tanulni. De azért két percig gyönyörködtem e kicsi lényben és a hangjában, mert a madárka hangja oly csodálatos volt, hogy az leírhatatlan. Csak állt és állt az ablakpárkányon, közben énekelt. Én meg természetesen álmétkodtam, hogy egy ilyen jelentéktelen kismadár is lehet ilyen szép, és a hangja lehet ilyen tüneményes.

A tollazata csak úgy ragyogott a reggeli napfényben. Színpompás apró tollai néha-néha felborzolódtak, majd újból rásimultak a madárka kicsi testére. A fején a tollak úgy álltak, mint egy királyi korona. Szárnyait néha széttárta, és úgy fújta a nótáját. Majd egy pillanatban felröppent a levegőbe, a kék égbolt felé.

Bárcsak minden reggelem ilyen szép lenne! – gondoltam, miközben kezembettem a fizikafüzetem.

Barna Balázs, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Kemény fába vágtuk a fejszénket

Történt egyszer, hogy az egyik barátnőmmel fogadtunk ötven dinárba.

Na de ez a fogadás nem volt egyikünknek sem könnyű, mert arra fogadtunk, hogy fél órán át ugrálókötelezni fogunk. Előtte ittunk egy kicsit, majd fogtunk egy-egy ugrálókötelet és ugrálni kezdtünk. Magunk elé helyeztünk egy órát. Ugráltunk és néztük az órát.

– Már két perc eltelt – mondta Csilla.

Három perc múlva én is megszólaltam.

– Már öt perc telt el.

Öt perce ugráltunk, de már alig bírtuk. Mikor eltelt hat perc, Csilla megállt.

– Kifulladtam – mondta. Ha már nem ugrált, hát, én is megálltam.

Mind a ketten kemény fába vágtuk a fejszét, amikor azt gondoltuk, hogy csak úgy végigugrálunk fél órát. Így egyikünknek sem lett ötven dinárral több pénze.

Gavódi Vanda, 4. osztály
November 11. iskola, Zenta

A születésnapom

A születésnapomat otthon tartottam. Izgatottan vártam a szombati napot.

Az osztályomból tíz gyereket hívtam meg, és még két barátomat Orahóvórol. Szép idő volt, így anyukámmal kint terítettünk meg a teraszon. Lufikkal és zászlókkal is feldíszítettük a teraszt. Nagyon boldog voltam, mert mindenki eljött. A fiúk legtöbbször apukámmal fociztak. A lányok kiütöcskéztek, tollaslabdáztak és hintáztak. Beni és én még táncot is jártunk a kutyámmal, Bódzsóval. A többiek persze jót nevettek rajtunk. Az öcsém is igen élvezte a bulit, mert sokat bohóckodott. Amikor a vendégeim elmentek, segítettem a szüleimnek összepakolni.

Sohasem fogom elfelejteni ezt a szép napot.

Tomik Nikola, 3. osztály
Nikola Tesla iskola, Topolya

Virágok

*Tarka virágok nyílnak,
nagyon-nagyon illatosak.*

*Tavasszal boldogok,
megújulnak a dolgok.*

*Hóvirág és ibolya
már jelzik a hóban,
hogy a zord időnek
sokáig lőttek.*

*Szívárvány veszi körül,
a rózsabimbó is örül.*

*A virágok élnek,
tavasszal gyönyörűek!*

Dienes Blanka, 5. osztály
József Attila iskola, Bácskertes

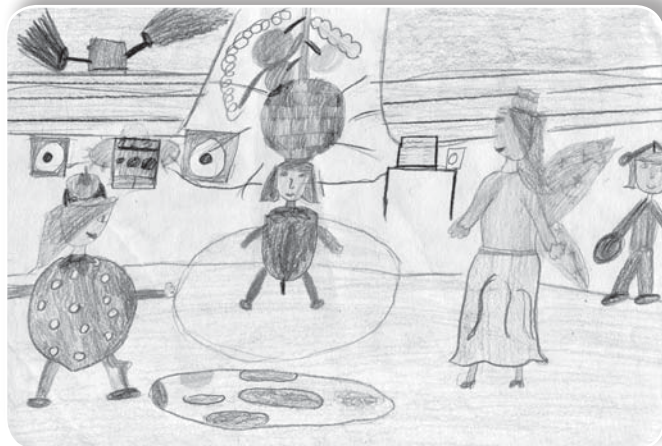
Egy hajókirándulás emléke

Egy derűs szombati napon osztálykirándulásra mentünk. Az úti cél a Carska bara volt.

A buszban izgatottan ültünk, és vártuk, hogy kikötőhöz érjünk. Csodálkozva néztük a szép hajót: piros és fehér színben pompázott. A hajó orrán egy megviláslt horgony volt. Szembetűnt az utastér és a kormány. A főlzállás és az indulás izgalmas volt. A hajó lassan, csöndben haladt. A folyó szélét nád és fák szegélyezték. Egy mólóhoz értünk, leszálltunk, és egy faházhoz sétáltunk. A házikóból kinézve a nagy tó tárult elé. Itt megcsodálhattuk a védett madarakat. Nekem a szürke gém tetszett, de a többi is szép volt. Az idő, sajnos, elrepült, és vissza kellett fordulnunk. A hajóból csodálkozva néztük, ahogy lemegy a nap. Visszaértünk a kikötőbe, és egyet fagyiztunk. Főlzálltunk a buszra, és szomorúan hagytuk el a kikötőt.

Mindenkinek nagyon tetszett ez a kirándulás, és még sokáig vissza fogunk rá emlékezni.

Vadócz Tamás, 6. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Maszkabál. Laklija Krisztina topolyai tanuló rajza

Készülődöm Zlatiborra

Hatodik osztályba indultam. Már év elején szó esett a zlatibori telelésről az osztályfőnöki órán, akár csak otthon. Ekkor még nem voltunk vele annyira elfoglalva, de az idő múlik és múlik. Megtudtuk a pontos utazási dátumot: december 22.

Nagy nehezen kikönyörögte az osztály a telelést. Célunkat elérve várakozunk. Eközben bevásárolunk. Lassanként mindent megvettünk. Még csak egy pár csizma, zoknik és alsónemű maradt hátra.

Az osztályban már többször szó esett a viselkedésről, a programról, és persze a viccelődésről. Krisztivel kiterveltem, hogy egy műkigyót és tobozokat teszünk a lányok ágyába, és éjszaka titokban rájuk ijesztünk. Mindenesetre van még jó pár terv a tarsolyunkban.

Az osztályfőnökkel megbeszéltük a napi tervet: Reggel felkelünk, reggeli-zünk, előkészülünk, sielünk és ebédelünk, majd sétálunk és játszunk, vacsorázunk és a lóbórt húzzuk.

Karácsonyra a tanárnő kántálni hívott bennünket. Már azt is tudjuk, mit fogunk legelőször megtanulni a sielő órán. Még szép, hogy elesni!

Arra is gondoltam, mivel fogom meglepni az otthoniakat. Kajmakot veszek nekik Zlatiboron, magamnak pedig egy homokórát szeretnék venni. No, erről később. Inkább kiélvezem ezt a telelést, mert sajnos, ez az utolsó többnapos kirándulás az osztályal.

Bálint László, 6. osztály
Fejős Klára iskola, Nagyikinda

Fogorvosi történet

Ötéves lehettem, amikor egy nap megfájdult a fogam.

Anyu kocsiba ültetett, és elvitt a fogorvoshoz. A váróteremben elnézegettem a tarka képeket. Egyszer csak a nevemet hallottam. Anyuval bementünk a rendelőbe. Nagyon megijedtem a műszerek láttán. Beültem a fogorvosi székbe. A fűró ijesztő hangokat hallattott. Közéltett felém, és azt sziszegte:

– Ez fájni fog!

A különböző kampók fenyegetően néztek rám.

– Nyisd ki nagyra a szád! – mondta a fogorvos néni. – Hadd lássam, melyik ez a rakoncátlan fogacska? – kérdezte ő.

De én nem nyitottam ki.

– Nem fog fájni! – mondta a fogorvos.

Minél jobban kérték, annál jobban szorítottam. Már úgy éreztem, mintha a szék is el akarna nyelni. Egyszer csak kiszaladtam.

– Már készen vagy? – kérdezte anyu.

– Ki se nyitottam a számat! – feleltem.

– Már nem fáj a fogad? – kérdezte.

– De nagyon! – feleltem.

Végül anyu ölébe ültem, és már nem is tűnt semmi sem olyan szörnyűnek.

Pásztor Szilárd, 4. osztály
Miroslav Antić iskola, Palics

Csendélet.
Dienes Blanka
bácskerteszi
tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Miért jó a spenót?

*Iskolába járnai nem szeretek,
mert mindig megvernek a nagy gyerekek.*

*De mióta spenótot fogyasztok,
iskolába rendszeresen járok.*

*Zöld nem lettem, de megnőttem,
minden kisiskolást megvertem.*

*Csak az a baj,
hogyan egyes lett a magaviseletem.*

Dulka Dóra, 5. osztály
Miloje Čipčić iskola, Törökbecse

A kutyasétáltatás

Peti és Gombóc elmentek egyet sétálni a tópartra. Egyszer csak egy béka ugrándozott arra, és a négy lábú szagot fogott. Meglátta az ugráló kis állatot, és utána szaladt. A kis úszó lény a víz felé vette az irányt, de Gombóc utánaugrott. Egyszer csak: hopp, egy szempillantás alatt a tóban volt a nagyfűlű. Amint gazdája észrevette, odarohant hanyatt-homlok. Kihúzta a kis szőröst. Újra együtt volt a két cimborá.

Némedi Emese, 3. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

Rosszul feleltem

Tavaly történt velem ez az esemény, amit egy darabig nem felejték el.

Emlékszem, csütörtöki nap volt. Harmadik órán biológia. A tanár úr kis késéssel, de bejött az órára. Leült a tanári asztal elé, és kinyitotta a naplót. Nem szólt egy szót sem, beírta a naplóba az óra témáját, majd a nevekhez lapozott, és ezt mondta: „Mivel már alig van húsz perc az órából, felelni fogtok!”

Nekem sem kellett több, kinyitottam a füzetem, és olvasni kezdtem. Persze ez már nem sokat használt. Nem gondoltam, hogy felelés lesz, és meglepetés látszott az osztálytársaimon is, mert ők is idegesek voltak. A tanár úr mosolyogva nézte a neveket, nem tudta, hogy ki válaszson. Úgy éreztem, hogy én leszek az első. És így is történt. Kis idő után megszólalt a tanár úr:

– No, halljuk, Tamara, mit tanultál mára?

Én lassan felálltam, hogy ezzel is húzzam az időt, hátha előbb csonogtunk. De nem így lett. A tanár már fel is tette az első kérdést, amire nem tudtam válaszolni. Elhangzott a második és a harmadik kérdés is, amire csak fél választ tudtam adni, de a tanár jónak ítélte meg. A negyedik kérdés volt az utolsó. Nagyon izgultam, hogy mi lesz a kérdés. A tanár úr láthatóan sokáig gondolkodott. Az idegrendszerem kérdezte tőlem, aminek nagyon örültem, és jól el is mondtam. A jutalmam persze egy kettes lett, hiszen nem válaszoltam mindenre.

Megkönnyebbülten ültem le, bár tudtam, hogy ez sem igazán jó jegy. Ezek után megfogadtam, minden óra előtt készülök, hogy ne érjen meglepetés, és az osztálytársaimnak is ezt tanácsoltam.

Sándor Tamara, 8. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras

Fordított szülői értekezlet

Hétfői nap volt. Az osztályfőnök már két hete meghirdette erre a napra a szülői értekezletet. A szülők összegyűltek, és várták a hosszadalmas előadást, de az osztályfőnök sehol. Egyik pillanatban rám ront egy tanár, és a sietségtől levegőhöz alig jutva mondja:

– Az osztályfőnöködnek el kellett utaznia. Te tartod ma helyette a szülői értekezletet!

– Kedves szülők! Elnézésüket kérem, de sajnos, a tanító bácsi eltűnt, ezért én tartom ma a szülői értekezletet. Kezdeném azzal, hogy új tanárokat kaptunk. A mindenki által kedvelt földrajz tanárunkat egy tanárnő váltotta fel. Tanárnőnk bár nem hord magával vonalzót mindenhova, és a haja sem hasonlít parókára, nagyon kedves és jó öltözködési tippeket lehet lopni tőle. Jelenleg a fizikatanárunk Hatala tanító bácsi. Ő verbéli tanár. Le sem tagadhatja kémia-fizika szakát. Haja helyenként égnek áll a sok áramütéstől és állandóan zöld zakót visel, hogy összhangban legyen a periódusos rendszer színeivel. Technika-informatika tanárunk Zsolti tanító bácsi tényleg nagyon kedves. Nagyon megtalálja a hangot a gyerekekkel. Olyan laza, hogy majd szétesik. Persze ez a stílusa érthető. Nem szerettem volna ezt itt elmondani, de úgy érzem, muszáj! A tanárok olyan szigorúak. Valaki már levegőt vesz, rögtön ráförmednek: – Egyszert kapsz! Beírlak! – Szülők, ez tűrhetetlen! Tegyük ellene valamit!

Igazán beleéltem magam, de sajnos, a felém rohanó tanár csak ennyit mondott: – Szólj a szülőknél, hogy az osztályfőnök az ebédlőben várja őket! – Pedig én már bevezethettem volna reformjaimat!

Földi Tamara, 8. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Egy rossz napom

Én nem igazán hiszek a babonában, de az igaz, hogy az az esemény, amiről itt szó lesz, bizony 13-án történt. Méghozzá pénteken.

Előző nap elhatároztam, hogy másnap korán kelek. De valahogy nem halottam meg a vekkert. Vagy későn ébredtem. Amikor kimentem a nappaliba, ránéztem az órára.

– Hét óra – motyogtam fáradtan. – Hét? Elaludtunk!

– Mi az? – cammogott ki Nikola a gyerekszobából.

– Elaludtunk! – idegeskedtem.

– Az jó – ásitott, majd visszafeküdt az ágyba. – Akkor alszom még egy kicsit! Apa persze ezt nem hagyta. Én pedig a gyors készülődés után elindultam a suliba.

Az ég szomorkásan tekintett rám. A felhők is búsan haladtak. Valahogy senkinek sem volt kedve mosolyogni. Már a madarakat sem lehetett hallani. Csak egy árva kis veréb üldögélt az egyik fán. A fa éppen új ruháit próbálgatta. A sárgát, a barnát és a narancssárgát. A zöldet már elavultnak tartotta.

A szemafornál épp egy kamion haladt el előttem, és nagy kerekeivel lecsapta az új nadrágom. Mérgesen mentem tovább.

Szerencsére nem késtem el, és a felelést is megúsztam.

Már azt hittem, vége a baleseteknek, amikor a szünetben Alíz felé indultam, de megbotlottam a táskában, és hasra estem.

– Aúúú! – jajgattam.

– Jól vagy? – kérdezték a többiek.

– Azt hiszem.

A második nagyszünetben jobban figyeltem, nehogy megsérüljek, vagy esetleg rosszabb történjen velem. De bizony most meg az uzsonnámat ejtettem ki a kezemből. A finom, sajtos, uborkás, kecsapos szendvicset. A többiek csodálkozva néztek rám, hogy mi van ma velem.

– Á, csak rossz napom van!

– Veszem észre! – sóhajtott fel Rita. – Én úgy láttam, hogy a matekot sem hoztad el.

– Jaj, ne!

Ez a nap eddig még nem ismétlődött meg, és remélem, nem is fog! De azt hiszem, kezdek hinni a babonában!

**Dragin Dijana, 7. c osztály
Cseh Károly iskola, Ada**

Utolsó első nap az iskolában

Ez a nap hasonlóan indult, mint a többi, de valamiért mégis más volt.

Nyolcadikos lettem. Mi lettünk az általános iskola legidősebb tanulói. Emlékszem, amikor az első osztályba indultam, nagy volt az izgalom. Anyukámmal kézen fogva mentem a suliba, hiszen nem volt egyszerű egy idegen környezetben ismeretlen tanárokkal és gyerekekkel tölteni hosszú perceket, órákat. Később az iskola lett a legkedvesebb számomra. Itt tanultam meg írni, olvasni, és sok mindent, amire az életben még nagy szükségem lesz. Ma már bátran bicajozom az iskolába.

Azonban ez a mai nap egy kicsit elbizonytalanított. Az jutott eszembe, hogy jövőre már középiskolás leszek. Új iskola, új tanárok, új osztálytársak és még sorolhatnám az újdonságokat. Vajon hogy boldogulok majd az új helyen?

Ahogy múltak az évek, mindig azon gondolkodtam, milyen jó a nyolcadikosoknak. Ők az iskola díszei, mindig róluk kell példát venni. S lám, a mai napon itt vagyok a rég óhajtott nyolcadikban, mint az iskola legnagyobbja, és büszkén nézek a kicsikre, ők pedig elismerően tekintenek fel rám.

Visselkedésben nem sokban különbözünk a kisebbektől. Bokszolás, fejbe verés, lárna vígan folyik, míg be nem jön a tanár. Amint megjelenik, a bűnös azonnal ártatlan báránykává vedlik. Hiába a fejmosás, nem ülhetünk mozdulatlanul, hátra tett kézzel, mint az elsősök! Le kell valahol vezetni ezt a nagy energiát. Mert az udvaron már nem szaladgálunk. Ott példát kell mutatni a kisebbeknek!

A mai nap nagy öröm számomra, hiszen találkozhattam az osztálytársaimmal. Van, aki elment a tanáraink közül, de vannak újjak is, akik nagyon kedvesek. Ha tanulunk biztosan jók lesznek hozzánk.

Szeretek itt lenni, ebben az iskolában és ebben az osztályban. A tudás, amit itt kapunk félig kész ház. Erre az alapra kell majd tovább építenünk, ha itt hagyjuk az iskolát.

**Mezei Gábor, 8. osztály
Samu Mihály iskola, Péterréve**

Kedves Pajtások!

Szívet melengető gesztus a fiatalok egy csoportjának kezdeményezése, az ingyen ölelés ebben a rohanó, bizonytalansággal teli, elidegenítő világban. Még szebb, hogy a szabadkai Széchenyi István iskola tanulói bekapcsolódtak a mozgalomba. Az ingyen ölelésről szóló hír a mi napunkat is bearanyozta, ezért kapott helyet a 23. oldalon.

Tamás Áron (Zenta, November 11. iskola) szellemes fogalmazása arra figyelmeztet benneteket, legyetek elővigyázatosak április elsején, nehogy az áprilisjárás szenvedő alanyaivá váljatok. Azért a bolondozásokról szóló érdekes írásokat örömmel nyugtáznám, és közölném a Rügyfakadásban. S amíg azok megérkeznek, az e heti küldeményeket köszönöm név szerint a következő munkatársaimnak:

Csantavér: Anitics Emese, Cvitkó Eleonóra, Földi Dominik, Földi Tamara, Horvát Ricsi, Kovács Hargita, Szedlár Ágnes, Tóth Bagi Petronella, Veréb Roland;

Szabadka, Széchenyi István iskola: Huszka Lilla;

Topolya, Csáki Lajos iskola: Nagy Judit;

Tornycsok: Faragó Annamária, Kokrehel Edvárd, Tóth Ugyonka Helga és Zabos Diana.

Sok érdekes írást találtok a mai Rügyfakadásban. Ezekhez hasonlókat kívánok rovotunknak a jövőben is.

Üdvözlettel

Tomán Mária

Iskolám

*Iskolám, iskolám,
én második hazám.
Néha jó, néha rossz,
az utam mindig idehoz.
Számok, betűk, versek,
örökös emlékek.*

**Rákos Éva, 5. osztály
Miloje Čiplić iskola, Törökbecse**

Barátság. Sárosi Réka zentai tanuló rajza

Hollywood újraindítja a trendeket, folytatja a meséket, nyújtja a rétest, amíg lehet – Ez a kedv nem lankad, ötlet híján a Terminator 4., vagy egy újabb James Bond-sztori is megteszi...

Hát csak tessék, tessék, folyton folytatjuk amíg zutty!, bele nem bukunk egy vállalkozásba, amíg a néző nem üzeni meg Hollywoodnak, hogy torkig van a maszlagokkal, Shrek, az orge fulladjon meg a mocsárban, James Bond kapjon vodka-martini mérgezést, Charley angyalait vigye el az ördög. De minden hiába. Hollywoodban tovább verik a vasat.

A folytatásdi jól bevált – sok-sok dollárt hozó – üzleti fogás, ügyes spekuláció, mert hát a vadász is több bőrt szeretne lenyúzni az elejtett medvéről. Hogy is mondják ezt az Újvilágban?

„Hollywood szempontjából a módszer tökéletesen érthető. A stagnáló bevételek és az egyre inkább otthon szórakozó nézők miatt a stúdiófőnökök azokat a megoldásokat részesítik előnyben, amelyekkel a kockázatot minimalizálható, a siker és a nyereség pedig maximalizálható...”

Legsikeresebb folytatások:

1. A Karib-tenger kalózái 2 – A holtak kincse
bevétel: 1060 millió dollár
2. Csillagok háborúja – Baljós árnyak
bevétel: 925 millió dollár
3. Shrek 2
bevétel: 902 millió dollár
4. Csillagok háborúja – A Síthek bosszúja
bevétel: 898 millió dollár
5. Pókember 2
bevétel: 737 millió dollár
6. Mátrix – Újratöltve
bevétel: 737 millió dollár
7. Csillagok háborúja – A klónok támadása
bevétel: 699 millió dollár
8. Jégkorszak 2 – Az olvadás
bevétel: 636 millió dollár
9. Az elveszett világ – Jurassic Park
bevétel: 619 millió dollár
10. Csillagok háborúja – A Jedi visszatér
bevétel: 572 millió dollár

MENŐ FEJEK

Újratöltve az örökkévalóságig...

Hollywood a régmúltban is „újrázott”. Gondoljunk a Flash Gordon-sorozatra, aztán Zorro is többször pattant fel a lovára, Tazan, azaz Johnny Weissmüller sem csupán egyszer mentette meg az őserdő vadjait az orvvadászoktól. Több mozifilmje volt Mr. Motónak, Abbottnak és Costellónak, Drakulának, Oliónak és Hardynak, Clint Eastwood Pizkos Harryjének, a Star Treknek stb., stb. Hollywood jövője az újrakezdésben rejlik. Íme: Indiana Jones is visszatér, hódít a Harry Potter-sorozat, Batman sem fejezte be a sülyesztőben, ugye.

A tervezett folytatásokról!

Több mint testőr (menne a dolog, de Kevin Costner nem áll kötélnek); Nemő nyo-

mában (még várunk a filmre, mert a Disney és a Pixar nem tud megegyezni); X-akták (új sztárszereplőkkel nem lesz könnyű); Szahara (A meséből sorozatot gyártanának, de már az első epizód után elfogyott a dolcsi); Kincsvadászok (Richard Donner rendező rossznak találja az ötletet, de valaki előbb vagy utóbb munkához lát); Charley angyalai (Drew Barrymore bemondta az unalmast, Cameron Diaz foglalt, új trió a láthatáron). Folytatják Alfred Hitchcock Madarait is. Visszont nem szabad újrázni a Van, aki forrón szereti című vígjátékot, a Ragyogást, a Ben-Hurt, a Legénylakást...

SZTÁRVILÁG

Rihanna

A karibi poppacsirta a Rolling Stones zenészének egyik alkotását vette meg, de ez csak a kezdet volt. Rihanna azóta teljesen rákapott a műtárgyak, elsősorban a festmények gyűjtésére. Az első darabját Ronnie Wood festette, és Bob Marley-t ábrázolja. „Nem vagyok nagy költekező, de egy-egy szép képnek nem tudok ellenállni. A különleges darabokra utazom, és egyelőre nem biztos, hogy tudom, mik az igazán értékesek, úgyhogy a saját ízlésemre hagyatkozom” – nyilatkozta.

Elhunyt Az angol beteg rendezője

54 éves korában elhunyt Anthony Minghella, a Tehetséges Mr. Ripley, a Hideghegy és Az angol beteget jegyző Oscar-díjas brit filmrendező.

Az angol beteg című filmje kilenc Oscar-díjat kapott 1997-ben, köztük a legjobb rendező díját. A Hideghegyet hét Oscarra jelölték.

Nem régen fejezte be The No. 1 Ladies Detective Agency című filmjét, jelenleg a New York, I Love You-t forgatta, és már szerződése volt a Ninth Life of Louis Draxre. 2003–2007 között a Brit filmintézet elnöke volt.

Minghella pályája elején rádiójátékokat írt, majd 1991-ben leforgatta első játékfilmjét. Öt Oscar-díjra jelölték a Tehetséges Mr. Ripley című filmjét, amiben Matt Damon alakította a feltörekvő fiatalot, míg Jude Law a gazdag huszonévest, Gwyneth Paltrow pedig a feleségét játszotta.

Hale Berrynek kislánya született

A 41 éves Hale Berry megszülte első gyermekét, a kislány apja egy nála tíz évvel fiatalabb modell, Gabriel Aubry. „Mind a ketten nagyon jól vannak” – nyilatkozta a színésznő asszisztense. Hale Berry-nek, aki 2002-ben a Szörnyek kerिंगőjéért kapott Oscart, már van egy fogadott gyereke, a második férjének a lánya.

Goldfrapp

Az angol Goldfrapp a Felt Mountain című lemezzel robbant be a köztudatba.

A névadó Allison Goldfrapp énekesnő útkeresése egyáltalán nem volt felhőtlen, többnyire intézetis sráccokkal való lógás, szipuzás, autólópas és londoni csövezés jellemezte, mígnem egy szép napon megszületett az elhatározás, hogy mégis inkább művész lesz belőle. Allison beiratkozott egy főiskolára, és vitathatatlan tehetségével, performance jellegű munkáival hamar óriási elismerésre tett szert. A legnagyobb hatással Yma Sumac volt rá, éneklési technikájából Allison sokat merített. 1995-ben

közreműködött Tricky albumán, majd együtt dolgozott mások mellett Brian Ferryvel, Peter Gabriellel, az Orbitallal és az Add N To X-szel – utóbbi később szerződöttet is saját kiadójához.

A Goldfrapp albumain a kritikusok és az egyszerű zenekedvelők is elismeréssel hallgatják az olykor dögös, máskor melankolikus zenét. A Felt Mountain című lemez kevésbé elektronikus, mint az utána következő Black Cherry; a fúvósok és a vonósok dominálnak rajta. Az album érdekessége, hogy a közreműködők között ott találjuk a híres-nevezetes kortárs hegedűst, Alexander Balanescu is.

Best of St. Martin

A rajongók régi vágya teljesült nemrég, amikor megjelent St. Martin Best of-lemeze, amelynek címe: Ajándék. És valóban egy igazi ajándékot vehettek kezükbe a romantikus zene kedvelői. A művész és a kiadó közös munkával választotta ki azokat a számokat, amelyek a koncertek legkedveltebb dalai, és amelyeknek egy kivételével mind St. Martin a zeneszerzője. Külön meglepetés volt, hogy a már jól ismert dalokon kívül St. Martin megajándékozta közönségét három vadonatúj szerzeménnyel: Miért nem maradhatasz velem?, Kételkedés, és az Álmodtam rólad.

A lemezen a következő dalok hallhatóak:

- Az állomás neve föld
- Miért nem maradhatasz velem?
- Cseppkövek II.
- Jó reggelt
- Fogadj el így
- Égi leszállópálya
- Ne sírj
- Szeretetem a szívedig ér
- Vigyázz magadra vén világ
- Ha úgy érzed ünnep
- Szeretném meghálálni
- A szerelem himnusza
- Kételkedés
- Hiányzol
- Álmodtam rólad
- A magányos

St. Martint nem kell bemutatni, hiszen szólókarrierjének nyolc éve alatt megjelent négy nagylemezének mindegyike bearanyozódott, sőt, a világ több országában is megjelent. A romantika nagymesterének rajongótábora korban határtalan hiszen 0-tól (van, aki St. Martin zenére születik) 100 évesig terjed. Mindazok, akik szeretnék elfutni a mindennapok szürke valóságától vagy a napi gondok elől, és egy picit megpihenni, azok szívesen rakják be és hallgatják meg ezt a lemezt, hiszen végtelen nyugalom árad minden egyes szerzeményből.

Karrierje során rengeteg hangszeren játszott (trombitán, dobokon) mielőtt rátalált élete szerelmére, a szaxofonra. Első két albumán a fő hangsúly a szoprán-szaxofonon volt, de mint az tapasztalható, ugyanilyen kiváló alt- és tenorszaxofonon is. Nagyon sok magyar élvonalbeli popzenekarban játszott mielőtt szólókarrierbe kezdett 1993-ban. St. Martin nagyszerű, étellel teli, színes, élő fellépései, amelyek show-elemekben is bővelkednek, nemcsak Európában, de az USA-ban és a Karib-szigeteken is elsöprő sikert arattak. Ha bárhol fellép ez a vonzó külsejű művész, a sajtó és zenésztársai mindenütt nagy elismeréssel beszélnek róla. Egy ideig St. Martin egy londoni klubban (Marquee) zenélt magyar zenészekkel közösen. Mostanában rendszerint Magyarországon zenei klubjaiban játszik, s koncertjeivel bejárta az egész országot. Temérdek tévés megjelenése valódi médiasztarrá emelte őt. 1995 telén az Egyesült Államokban járt egy klubturnén, és fellépett Los Angelesben, Washington DC-ben és New Yorkban is.

Bemutatólemeze (címe **St. Martin**) Berkes Gábor volt a producere és 11 dal hallható rajta. Lírikus tehetsége megnyilvánult ezen a lágy és finom zenei hangzású albumon. Szerzeményei romantikusak, a hallgatónak szinte ünnep hallgatni a zenéjét. Legnagyobb erőssége a melódiák mesteri megkomponálása. Első lemezéből már több mint 30 000 darab fogyott el, és ezzel Magyarország első számú hangszeres előadójává lépett elő. Lemeze Dél-Kelet Ázsiában is megjelent, ahol két alkalommal is promóciós körutat tett. Az Ázsiában megjelent albumra felkerült még egy régi kínai klasszikus dal is, a **Never Ending Love**. Ez a felvétel egyébként rajta van **Sax For Lovers** c. sikeres válogatáslemezen is, amelyen többek között olyan előadókkal szerepelt együtt, mint Candy Dulfer és Nelson Rangel.

Miután első lemeze második kiadást is megért, megjelent második szólólemeze, melynek címe **1995** volt. Ez az album is gyönyörű dalok csodálatos gyűjteménye, és az elsőhöz hasonlóan szintén aranylemez lett. Szinte látható, miként fejlődött zeneszerzői készsége, művészi tökélye. A dalok többsége most is saját szerzeménye. Rajongói örömeire 1996 őszén megjelent a lemez második kiadása **1995-97** címmel, amely 4 új felvételt tartalmaz.

Románc címmel 1997 karácsonyára újabb lemezzel rukkolt elő. A tökéletes eleganciával tervezett lemez, és ennek '98 elején megjelent második kiadása 15 dalt tartalmaz, köztük 3 kiváló feldolgozást. 1999 elején Németországban és Törökországban is piacra került a lemez.

1999 szeptemberének végén jelent meg az **Utazás** című album. Olyan világlágerek szerepelnek a lemezen, mint a Szerelmes asszony, amely Barbara Streisand tolmácsolásában vált világhírvé, valamint a Profi, és a Keresztapa című filmek betétdala.

2000 őszén megjelent az Utazás második kiadása **Tovább utazás** címmel. Négy új dal hallható ezen az albumon, amelynek különlegessége, hogy St. Martin saját szerzeményt is előad rajta, valamint az, hogy az El Condor Pasát pánsípon szólaltatja meg.

2001 őszén St. Martin **A legszebb szerelmes dalok** címmel jelentette meg újabb stúdióalbumát, amelyen a pop történelem legkiválóbb szerelmes klasszikusait dolgozta át szaxofonra.

Ürmös Attila

A szomorú gyermek hajója

A közeledő acél zenéje.

Olajnak szaga, fémnek sikolya. Por. Tor-
kot maró és alattomos. Annyi, amennyit
csak fel tud verni az állomásra érkező met-
rószerelvény.

A sárga műanyag székekről két fiú pat-
tant fel, és a sziszegve nyíló ajtók közül
éppen a miénkhez szaladt. A kisebbik öt-, a
nagyobbik talán nyolcéves lehetett. Apjuk
szabódva, kelletlenül jött utánuk. Mackót és
engem előre engedett.

Mindnyájunknak jutott ülőhely; ők hár-
man velünk szemben ültek le. A kisebbik
egy gumiállattal kezdett játszani, a nyolc-
éves az apjával beszélgetett. Arcukon kö-
zönnyel palástolt keserűség. Miként az
enyémem is.

Elhagytuk a Klinikák megállót. A kocs
belsejében ragasztónyomok őrizték a pla-
kátok helyét. Majd holnap reggel új reklá-
mok fogadják a munkába igyekvőket... Ám
ez még a vasárnap este.

Átkozott vasárnap este!

Újra indult tehát a nagy hajó. Kikötött itt
is, ott is. Felvette szomorú utasait, és siklott
tovább, érzelmeken, emlékeken, reménye-
ken át. Egyik-másik révnél a gyerekek már
a beszálláskor sírnak, de aztán mindnyájan
összeszedik magukat és csak állnak a fedél-
zeten, szótlantul, összeszorított fogakkal...
Többnyire bennünket, apákat figyelnek.
Hiába fogjuk a kezüket jó szorosán, bárho-
va is utazzunk, metrón, trolin, villamoson,
mert valójában mindig csak a parton állunk.
Integyetünk és ők visszaintenek, amíg látnak
bennünket a hajóról...

Aztán lassan elmosódnak a kontúrjaink,
és a másik kikötőben megjelennek helyet-
tünk az anyák körvonalai.

– Apa! – szólalt meg Mackó. – Miért nem
jössz vissza anyához?

Inkább csak hallgatok. Mackó négyéves.
Kitekint a fedélzetről, a háborgó tengert
nézi. Szeme túlságosan is a részleteket kém-
leli ahhoz, hogy lásson. Kék metró, nagy
hajó. Suhan.

– Macikám, jó volt a Margit-szigeten?
– kérdeztem, hátha egy kedves emlék jobb
kedvre deríti.

A fiam egy pillanatra elmosolyodott. Teg-
nap béreltünk egy halványkék bicikliautót,
és körbejártuk vele a szigetet. Megálltunk
a vadasparknál, vattacukrot vettünk, nyulat
simogattunk, a lugasoknál pedig megmász-
tuk a Nagy Követ.

– Apa, az a kő a Margit-szigeten akkora
hatalmas, hogy senki meg sem tudja moz-
dítani, ugye? – kérdezte Mackó, hangosan,
hogy a szemközt ülő, nyolcévesforma gye-
rek is felkapta a fejét.

– Valóban nehéz az a kő, mondtam, és
közben a sajátomra gondolta, amely talán
sosem gördül le a szívemről. Ha tudtam vol-
na, Istenem, ha tudtam volna, hogy ez lesz!

Mostanában álmatlanok az éjszakáim.
A számítógép előtt ülök, és internetezem.
Négy különböző társkeresőben regisztrál-
tattam magam. Igen! Próbálok hölgyekkel
ismerkedni. Öt év házasság után ismét ud-
varolok, hízelgek, kapukat döngöttek... Nem
is. Inkább csak esetlenül próbálkozom, és a
leveleimben többnyire a tönkrement kap-
csolatomról írok.

A szombat esték a legnehezebbek. Ha
nincs nálam a gyermek, valamelyik belvá-
rosi szórakozóhelyen pörgök hajnalig. Ha
Mackó itt alszik, minden figyelmem az övé.
Játszóterre viszem, legózunk, este megfür-
detem, utána mesét mondok... Legutóbb, a
jóéjtpuszínál belém csimpaszkodott. Tudta
jól, hogy másnap véget ér a láthatás, és nem
akart elengedni; most ő kezdett beszélni:
ovis társakról, aki tetszik neki. Aztán az Éjjeli

Manó szemére fújta az álomport. Betakar-
tam és kiosontam a számítógéphez.

Chateltem, fotókat csereberéltem, film-
részleteket töltöttem és ideig-óráig
békességet leltem a bináris rendszer aján-
dékaimban. Hovatovább már az életem is
egyedül az integrált áramkörökben lüktet,
testem merő illúzió, csak egy cikázó, kék
energianyaláb.

Miknek nem kellett történnie, hogy ide
jutottam...

A szerelvény hatalmasat fékezett a Fe-
renc körútnál. A szemben ülő apa két gyer-
mekével felállt, és kísértelt az ajtón.

Talán jobb lett volna, ha előre tudom,
mi vár rám, töprengtem. Talán másképp
cselekedtem volna. Most biztosan nem
lennék beavatva e hajó keserű titkaiba.
Észre sem vettem volna az iménti, kop-
szodó, hétvégi apát és gyermekeit. Sőt,
Mackó sem ülne mellettem. Ez a mosoly-
gós, zöldeskék szemű fiú sosem hesse-
getné a galambokat a Batthyányi téren,
nem matatna oly szívesen az elektronikus
ketyerék között, és nem csüggne, mászna
otthon a hátamon, mint egy kedves kis-
majom... Nem és nem!

– Az az igazság, Mackó, hogy nekem
egyszer sikerült megemelnem a Nagy Követ
– buktak ki számból a szavak.

Kedves Olvasó Tanulók!

A „hétvégi”, vagyis elvált apuka a hajó képével (metaforájával) helyettesíti be a metrószerelevényt, amely hazaszállítja (vagyis az édesanyjához viszi) a kisleányt, s ezáltal az elválás/elszakítottság alakzata is életükben.

Napjaink egyik legsajnálatosabb és leggyakoribb „családtörténete” bontakozik ki előttünk e szomorkás hangvételi novellában: az elvált szülők gyermekének sorsa, a szülők kálváriája.

A történetbeli – egyébként én-elbeszélő: egyes szám első személyű – apuka a mese, a képzelet, a metaforikus beszéd segítségével igyekszik oldani a feszültséget, elfedni a keserűséget.

Hányféle értelme van beszédében a kő fogalmának? Írjátok meg értelmezéseiteket! Jó olvasást!

Ürmös Attila Szabadkán született 1969-ben. Ma Magyarországon él. Itt közzelt novellája, A semmittevés filozófiája című 2007-ben napvilágot látott kötetéből származik.

Bence Erika

– Neked... Sikerült... Felemelled? A Nagy Követ!?

– Igen... de ez nagyon régen volt. Akkor te még nem is voltál.

– Amikor nem voltam, akkor hol voltam?

– A kék levelek országában vártad, hogy megszülethess.

– Miért kék levelek?

– Mert a kisleány kék, a kisleányok rózsaszín levelek alatt vároznak, mielőtt világra jönének.

– Érdekes, én nem emlékszem, hogy valaha is lettem volna ott.

– Nem baj, ezt mindenki el szokta felejteni... Hanem, amikor a Nagy Követ megemelt, már anyádnak udvaroltam. Egyik este, miután hazakísértem, még sétáltam egyet a Margit-szigeten.

– És elmentél a Kőhöz?

– Bizony! Mentem a fák között. Gondolkodtam, és amikor odaértem a Nagy Kőhöz, ráültem, hogy megpihenjek. Egyszerre szikrák villantak körülöttem, és megjelent a Jó Tündér.

– Szép volt? – kérdezte Mackó. Láttam rajta, még nem teljesen hiszi a történetemet.

– Ó, persze. Gyönyörű! Rám nézett tündérszemével és azt mondta: „Akivel össze akarod kötni az életed, sok fájdalmat hoz majd neked, és végül elhagy egy másik

férfi miatt.” Mire én azt feleltem: „Abba belepusztulok... Ha így lesz, akkor nem akarom őt.”

Mackóra néztem. Láttam, feszülten figyel.

– „Igen, ezt is megteheted”, mondta a tündér. „Ám tudnod kell, hogy van egy kisleány, aki a kék levelek alatt arra vár, hogy hozzátok szülessen. Nagyon kedves, okos gyermek lesz... és szófogadó is...” Ezután csak ültem a Kőn. Nagy szomorúságomban nem tudtam, mitévő legyek. Erre közelebb hajolt, és rám ripakodott: „Ha nem veszed feleségül azt a lányt, ő sohasem fog megszületni!” Nagyt sóhajtottam: „Jó... hát... legyen, ha most elfelejtettem ezt a beszélgetést. Csak akkor emlékezem újra rád, ha már megtörtént”, mondtam a tündérnek.

A metró megállt a Deák téren. Kiszálltunk. Szorosan fogtam kisleány kezét, nehogy elsodorja a tömeg. A 2-es metró felé araszoltunk. Amikor egy elénk tolakodó ballonkabátos úr az akatáskájával súrolta Mackó fejét, inkább felvettem, és a karomban vittem tovább.

– Apa? – kérdezte az ölelés biztos fedezékéből. – Utána mi történt?

– Mindjárt, kicsim... feleltem fújtatva.

Amikor a peronra léptünk, egy szerelevény épp benn állt. Belódultam az ajtón, és Mackót letettem az egyik szabad ülőhelyre. Melléje huppantam, kifújtam magam, és folytattam a mesét:

– A tündér még rám bízott egy feladatot. Azt mondta: „Emeld meg ezt a Követ! Hadd lássam, elbírod-e a rád váró terheket?” Lehajoltam és nekirugaszkodtam, de elsőre nem sikerült.

– Hatalmas az a Kő – helyeselt a kisleány.

– Igen. Ám a tündér segített. Megéreztem kezét a vállamon. Nem húsból volt. Fényből. Amikor hozzám ért, melegség töltött el. Másodszor is nekirugaszkodtam. És hóóó-rukk! Megemeltem. Egyszer sikerült csak. Egyetlen egyszer.

– Igen! Láttam is, hogy a Kő úgy állt egy picit, mintha valamikor elmozdították volna – mondta Mackó, és a nagyobb nyomatéak kedvéért összeráncolta homlokát.

Tovább suhantunk az Örs Vezér tere felé. A hajó megállíthatatlanul úszott Apakikötőből Anyakikötőbe. Mackó lehunyta szemét, fejét az oldalamba fúrta.

Alighogy elhagytuk a Keletit, megjelent egy újfajta fényreklám az alagút falán. Együtt futott a szerelevényünkkel, és a sok cikázó elektromos csikból a metró utasainak mozgófilm kerekedett.

– Hihetetlen – gondoltam –, mekkora tempóban fejlődik a technika és a tudomány; épül egy szebb, jobb, modernebb világ. Miért, hogy én mégsem tudok örülni ennek?

A végállomás jött. A fékező acél zenéje. Olajnak szaga, fémnek sikolya.

A Szomorú Gyermek Hajója révbe ért. A kis utasok a leszálláshoz tolongtak. Aztán halkult a zivaj, lassan elnéptelenedett a kikötő. Igaz, egy-két hétre csak; utána minden kezdődik előlről.

Mert az utasok élete két kikötő, két szó közt öröklődik szüntelen:

Mikor?Hova?

És e két szó, két otthon közt elérhetetlenül feszül egy harmadik:

Mikor haza? Hova haza?

1,6 terabájtos SSD

elmúlt hetekben sem, és most bemutatta legújabb tárolóját, amellyel ismételen rekordot döntött. Az Ultra320 SCSI SSD-jük áttörte a terrabájtos határt, és 1,6 TB-os tárterülettel rendelkezik. Az E-Disk Altima E3S320 3,5 inches méretben lesz kapható, és várhatóan 230 megabájt/másodperces adatátviteli sebességet tud majd tartani.

Az idei év őszén megjelenő tárolóról továbbra sem tudni, mennyibe kerül majd, abban azonban biztosak lehetünk, hogy elképesztően magas árról lesz szó, tehát nem az egyszerű népek készült.

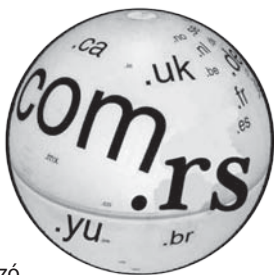

Ugyanakkor a Samsung is bemutatott egy új SSD-t, ez a merevlemez azonban 64 GB-os tárterületével és sokkal elfogadhatóbb árával nyilván a széles fogyasztói rétegeket célozta meg, elsősorban a laptopok (leendő) tulajdonosait. Az interneten látható egy filmecske, mely bemutatja, mennyivel gyorsabban indul be a laptop az SSD-lemezeiről, mint a klasszikus, forgótárcsás merevlemezről... És kb. ennyivel gyorsul a gép minden egyéb (lemezelérést igénylő) művelete is!

Nemrég került a piacra a BITMICRO 832 gigabájtos SSD-je (mozgó alkatrészek nélküli, flash-memória alapú merevlemez), amely óriási kapacitásával rekordnak számított az effajta tárolóeszközök családjában. A gyártó azonban nem pihent az

Pont egyhetes hír a Magyar Szóból

Magyar Szó már .RS-en is

Csupán e hónap 10-én indult az RS domének regisztrációja, azonban a CNT gyorsaságának köszönhetően már ma, csütörtöktől elérhető a Magyar Szó portálja az RS doméneken keresztül is.

Meghallgatásra talált az az igény is, hogy a címből töröljük végleg a felesleges kötőjelet, így az új cím: www.magjarszo.rs illetve www.magjarszo.co.rs – minden egyes felhasználónknak a rövidebb, csak RS végződésű (tehát nem co.rs) cím használatát ajánljuk. Természetesen oldalunk hosszú ideig elérhető lesz a régi címen is. Az e-mail címek ugyanakkor nem változnak, valószínűleg csak a jövő hónaptól fogjuk bevezetni az új RS doméneken, azonban a régi levélcímeink is működni fognak egészen jövő nyárig. Minden olvasónknak további kellemes szörfölést kívánunk az új domén alatt is!

Eddig a hír. Csak annyit teszünk hozzá, hogy a Jó Pajtást (némi – szándékos – késleltetéssel) továbbra is a <http://www.jopajtas.info> címen találjátok. Főlkészülve a .yu és a .rs körüli többhónapos huzavonára mi egy kompromisszumos megoldást választottunk: az .info internetes tartományt. A Jó Pajtást interneten keresztül olvasókat (ők elsősorban távolabbi vidéken élő elszármazott hazánk fiai, illetve ezek gyermekei, unokái) tehát a .yu-ról .rs-re történő váltás egyáltalán nem érinti. Mert, természetesen, az e-mail cím is marad a régi: szerk@jopajtas.info

Egyébként, mielőtt tördelésre adtuk volna ezt az írást (április 18-án déli fél egykor), kipróbáltuk az összes főnti címet (mind a négyet). Az első kettő éppen nem működött...

Extrém Dell notesz a katonaságnak

A Dell piacra dobta az első olyan ütészálló laptopját, amely megfelel az USA Védelmi Minisztériuma által állított követelményeknek és képes a megbízható működésre extrém körülmények közt is.

A megerősített magnézium-fedelű Dell Latitude XFR D630 laptop ütész- és páraálló, működik alacsony légnomású és magas hőmérsékletű területeken is. Egészen pontosan -9 és +60 Celsius fok közt használható gond nélkül, s a 4500 méteres tengerszint feletti magasság sem árt neki. A burkolata szigetelt, így sem a por sem a pára nem tud behatolni a belső részeibe.

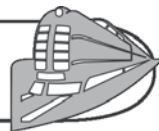
Az XFR D630-asokat kétféle Intel Core 2 Duo processzorokkal és maximálisan 4 gigabájt me-

móriával, vezetékes és vezeték nélküli hálózati csatlókkal, illetve teljesen ütészálló 80 gigabájtos SSD háttértárral szerelik. 14,1 hüvelykes kijelzője opcionálisan érintésérzékeny változattal is rendelhető.

A kemény kialakításnak ára van: a laptop körülbelül 4 kilogrammot nyom, vastagsága pedig 6,6 centiméter. Az ára is meglehetősen borsos: 3899 dollárról indul és egyelőre csak az Államokban kapni.

Az XFR a Latitude D630 biztonsági szempontból továbbfejlesztett változata és elsősorban a katonaságot, a katasztrófavédelmi szervezetet és kemény terepen (olaj és gázfeltárás) dolgozó cégeket céloznak meg vele.

Korfu – ahol Zorba is járt

Korfu (Kerkyra) északi partja szinte összeér Albániával, a déli része pedig Görögország szárazföldjével

Lehet, hogy Odüsszeusz keze is benne volt a húzásban, elvégre annyit jártam már a nyomában, miért hagynám ki pont a phaiakok földjét. Homérosz ugyanis ide képzelte azt a helyet, ahol a tengereken bolyongó hőse találkozik a hókarú Nauszikaával. Az ókorban Kerkirának nevezett sziget valóságos zöld Paradicsom a kék tengerben. Szőlővel befuttatott lugasaiban kövér darazsak donganak, az olajfaerdők zöldeszüst lombjai közül mutatóujjként emelkednek magasba a karsú ciprusok. Virágillat, madáracsicsérgés és körös-körül, mint valami csillogó, mélykék fátyol, a Jón-tenger. A főváros nevét könnyű megjegyezni: Korfu. Kikötőjében ma is állnak azok a komor erődök, melyeket még a velenceiek építettek, akiknek első dolguk volt mindenütt lerakni a városállam alapjait, ahol csak megvetették a lábukat. Saját képükre formálták a belvárost is, amely tiszta Velence, zsbongó sikátoraiival, a házak közé kifeszített kötélén száradó ruhákkal. Ehhez később az angol gyarmatosítók is hozzáadték a névjegyüket. A protektorátus méltóságteljesen hűvös épülete rájuk emlékeztet. Korfun született az angol királynő férje, Fülöp herceg, és ha

kicsit visszaforgatjuk az időt, itt nyaralt Néró, a véres kezű római császár, aki azt képzelte magáról, hogy költő, és lángba borította Rómát. Jobb ihlet híján. A sziget legnépszerűbb vendége azonban Sisi volt, Erzsébet, a magyarok királynője, Ferenc József boldogtalan hitvese. Amerre mentünk, mindenütt hatalmas, az antik Róma isteneit ábrázoló férfiszobrokba botlottunk. Sisi közöttük bolyongott a parkban, és ki tudja, talán álmodott is velük, forró nyári éjszakákon, amikor nyugtalanul hánykolódhatott baldachinos ágyában.

A palota után valósággal felfrissültünk a hegyekben. Minden faluban megálltunk gyönyörködni, a velencei időkben épült, olaszos házakban. A kocsmá előtt férfiak pipázgatnak, a kertekben talpig feketébe öltözött asszonyok mosnak – teknőben –, vagy fokhagymából fonogatnak fűzereket. Hálás téma a mindenre rákattintó turistáknak, akik innét vonulnak tovább, a Tripába. Spiros Anifantis vendéglője a sziget első számú gasztronómiai nevezetessége. A vendégkönyvében felfedeztem Miterrand egykori francia elnök nevét, a néhai hajókirály, Onassis beírását többször is, de járt itt Melina Mercouri, a filmsztárból lett kulturális miniszter asszony, na és Zorba, a görög. Vagyis Antohny Quinn. A film világhírű zenéje – erre járta a szirtakit –, akár egy himnusz, minden este felcsendül, nemcsak a Tripában, hanem az összes étteremben és szórakozóhelyen.

A nevekkel viszont bajban vagyok. Sem megjegyezni, sem kimondani nem lennék képes az üdülőhely nevét. Előkeresem noteszem sokaságából. Paleokasztritsza. Így hívják, pihenésre ideális. Közel van a fővároshoz. Meredek sziklafalak tövében védett öblök hívogatják a fürdőzőket és a napimádókat. Sokat regéltem itthon erről, valamint Magda néni kifőzdéjéről, ahová hajóval mentünk. Ott szintén volt minden: szőlőlevelekre csomagolt kecskehús, kaporos paprika, para-

dicsom, olajban kisütött szardínia, sült csirke, sajtos lepény, muszaka. A magyar nevű Magda néni igazi, kardos görög asszonyság volt. Egymaga sütt-főzött egész nap, irányította az üzletmenetet. Kimentünk a konyhába, és a tepsikből szedtünk magunknak a tányérunkra mindenféle sültet, meg amire gusztusunk támadt. A partról feljött egy szakállas öreg matróz – kiköpött tenger istene, Poszeidón – és jósolt a kávézacsból. Nekem azt, hogy visszajövök még ide, és igaza lett. Apolló is megjelent, talpig búvárnak öltözve, közönséget toborzott a show-jára, amelyet a tengerben lehetett megtekinteni, a Nautilus nevet viselő, üvegfenekű hajóból. Nem mindennapi látvány volt, ahogy csalogatta csemegéivel a halakat, azok meg úgy úsztak utána, akár egy hosszú, csillogó fátyol.

Korfu nekem a boldogok szigete, ahol akár a régi homéroszi időkbe is beleélhetjük magunkat kényelmes szállodánkban. A miénkből épp egy kolostorra láttunk, magasan, fent a hegytetőn. Mondták, hogy egykor ott volt a phaiakok királyának, Alkinoosznak mondabeli városa. Egyik este későig üldögtünk a tengerre néző teraszon, és a távolban feltűnt egy szép, nagy vitorlás hajó. Talán Odüsszeusz ült rajta, abban a reményben, hogy viszontlátja Nauszikaát, akinek hókarja mostanára csokoládészínűre barnult.

V. Zs.

Odüsszeusz egy korabeli ábrázoláson

Hangulatos, csónakkal megközelíthető öblöcskék mindenütt

Korfui templom és halászkikötő

Természetesen természetes (3.)

Babaolaj és dús szempilla

Ha szempilla-göndörítőt használsz, próbáld ki a következő kis trükköt: csep-pents egy picit babaolajat a göndörítő gumi szegélyére. Ezzel ápolod a pillákat, a végek sem lesznek töredezettek. Ezzel ápolod a pillákat, a végek sem lesznek töredezettek. Ez csak úgy működik, ha a pillákon nincs szempillafesték.

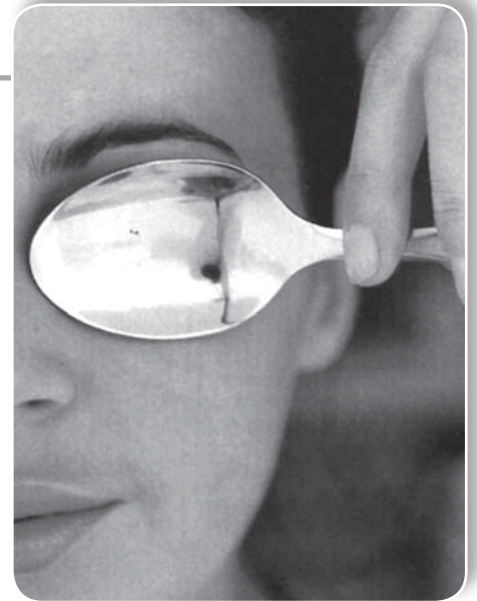
Csodás mosoly a sütőportól

Hollywoodi mosolyra tehetsz szert aprópénzért. Nedves fogkefére tégy némi sütőport és dörzsöld át a fogakat. A sütőpor eltávolítja a lerakódásokat, a fogak vi-

lágító fehérek lesznek. De vigyázz, inkább csak különleges alkalmakkor vedd be ezt a cset, mert a túl gyakori használat károsítja a fogzománcot.

Ezüstkanál sírás után

Egy kiadós sírástól meg lehet ugyan könnyebbülni, viszont van egy kellemetlen mellékhatása, mégpedig a duzzadt, vörös szemek. A bánat és düh nyomait azonban könnyedén eltüntetheted. Mélyhűtőben hűts le két ezüstkanalat, majd szorítsd a kisírt szemekre. Fél óra elteltével minden duzzanat eltűnik a szemed körül. Szóval, fel a fejfel!

Baljós nap

Péntek 13-án sokan ki sem mernek mozdulni otthonról nehogy valami bajuk essék. Az ősi babonák szerint ilyenkor tilos bármilyen veszélyesnek tűnő dologba kezdeni, de a legjobb, ha mindentől tartózkodunk.

A tizenhárom számú évre már évszázadok óta különös jelentőséget tulajdonítottak. A babonák a híres államférfiakat, hadvezéreket sem kerülték el, többek között Napóleon és Roosevelt elnök is ózdkodott attól, hogy tizenhárman üljenek egy asztalhoz. A hiedelem szerint ugyanis a tizenhárom fős asztaltársaság valamelyik tagja hamarosan meghal. Félelmükkel nem voltak egyedül, Párizsban például létezett a quatrozième (tizennegyedik) intézménye, ahol szükség esetén bárki bérelhetett egy extra vendéget a vacsorához. Roosevelt erre a célra mindig készenlétben tartotta az egyik titkárnőjét, hogy ha tizennégy vendége közül egy lemondaná a meghívást, beugorhasson helyette.

Akadnak azonban ennél extrémebb esetek is. Amerikában például előszeretettel hagyják ki a tizenharmadik emeletet a házakból, a tizenkettedik után mindjárt a tizennegyedik következik.

A baljós számmal még az angol királynő sem tréfál. Amikor egy alkalommal éppen a tizenhárom vágányról indult volna a vonata, sebtében kicserélték a számozást tizenkettesre.

Boszorkányos történet

A középkorban szívesen bélyegezték meg a szokatlan tudással rendelkező nőket a boszorkány jelzővel, ám Angliában ez még a 20. században is előfordult.

A skót származású Helen Duncan tevékenységét már egy ideje rossz szemmel nézzék az angol hatóságok. A hölgy szeánszok kedvelt médiuma volt, aki a halottak szellemével társalgott. Valódi veszélybe azonban csak akkor került, amikor akaratán kívül fontos államtitkot kotyogott ki civileknek. Történt ugyanis, hogy a második világháborúban az egyiptomi partoknál elsüllyesztettek egy angol hadihajót.

Az ügyben teljes hírzáratot rendeltek el, így kisebb feltűnést keltett, amikor Helen az egyik szeánszon a hadihajó néhai tengerésze hangján szólalt meg, majd közölte a hozzátartozókkal, hogy a fiuk hajója elsüllyedt. A kémkedéstől rettegő hatóságok azonnal lecsaptak rá, és boszorkányság vádjával börtönbe zárták.

Honnan jött a narancs?

A narancsfát, amelynek gyümölcsét ma is élvezettel eszünk, a portugálok terjesztették el hazájukban, ahonnan az eljutott a Földközi-tenger mellékén fekvő többi országba is. A portugál világgjárók e fa magjait Dél-Kínából hozták.

Magnézium

A burgonyában, a spenótban, a babban, a húspan, a halban, a tejben, a gabona- és a káposztafélékben található egy bizonyos fém elem, amelyre ha minimális mennyiségben is, de szükség van szervezetünknek, hiszen hatására tágabbak lesznek az erek, csökken a vérben levő koleszterin mennyisége és jobb állapotba kerül a szív. Ez az elem a magnézium.

Osztályom kedvenc viccei

Bolondos hónap

*Bolondos egy hónap
április hónapja,
hol kalap a fején,
hol báránybőr sapka.*

*Köpenyegbe burkol,
ingujjra vetkőztet;
mutatja a tavaszt
hol nyárnak, hol ősznek.*

*Hiába próbálnád
kilesni a kedvét,
túljár az eszeden,
mire észrevennéd.*

*Búsnak teszi magát,
szeme könnyben ázik,
mindegyre lehunyja
sűrű szempilláit.*

*Aztán gondol egyet,
fülig fut a szája,
s ránevet a fényben
hunyorgó világra.*

A bácsföldvári diákok is szeretnek nevetni, mint ahogyan Kányádi Sándor írja a versében. Nemcsak április elsején, amikor meg lehet egymást tréfálni, hanem szünetekben, néha még órán is lehet viccet mesélni.

Olvassák a Jó Pajtásban lévő vicceket, mesélnek, továbbadják a legjobbakat.

– Alig várjuk a Jó Pajtást, hogy átnézzük, és elolvassuk a vicceket – mondja elsőként Réka. – Néha óra végén, ha befejezzük a tananyagot, mesélhetünk, illetve olvashatjuk a vicceket. Én a pistikéseket kedvelem. Legutóbb azon derültünk, amikor Pistike szalad át a nagymamájához a legnagyobb esőben. Anyukája rászól, miért megy ebben az időlejtőben.

– A nagy azt mondta, akkor menjek, mikor jólesik.

– Én is szeretem a Jó Pajtásban megjelent vicceket olvasni – jelenti ki Árpád –, s nemrég azon derültünk, mikor Ödönkét szórakoztatta Dezsőke. Az úgy volt, hogy:

– Miért görgeted az udvaron körbe-körbe azt a szemeteskannt – kérdi Dezsőkét a nagymamája.

– Szórakoztatom Ödönkét – válaszolja a fiú.

– Hol van Ödönke?

– Benne.

A másik:

– Hogy hívják a fél fülére süket manót?

– ?

– Mono.

– Mi meg hétvégeken összejövünk – magyarázza Imelda –, és általában viccekkel szórakoztatjuk egymást. Én is

kedvelem a pistikés vicceket, de a szőke nőkkel kapcsolatosakat is. Ilyen, amikor megkérdezik:

– Melyik nő esik le előbb, a barna vagy a szőke?

– A barna, mert annak van esze, s nehezebb.

Megvásároltuk az iskolában az Állati jó viccek című könyvet, s ott olvastam, hogy:

– Mi az? Zöld, gombnyomással piros.

– Béka turmixgépben.

– Én is kedvelem a szőke nőkről szóló vicceket – jelenti ki Ariella –, s tudok is néhányat:

– Egy ember vágja a füvet, s észreveszi, hogy a szomszédja, a szőke nő állandóan rohangál ki a postaládához, megkérdezi:

– Miért szaladgálsz ki mindig a postaládához?

– Mert a számítógépen azt írja, levelem érkezett.

– Én is megvettem az Állati jó viccek című könyvet, s ott olvastam, hogy a teknős vitte a hátán a csigát.

– Élvezem ezt a száguldást – mondta.

– Szerintem is jók a szőke nőkről szerkesztett viccek – kapcsolódik a beszélgetésbe Miklós –, s tudok egy párat:

A szőke nőt megállítja a rendőr, kéri a jogosítványát.

– Nem találok – mondja.

– Azt vegye elő, ahol saját magát látja – így a rendőr.

Előveszi a tükröt, a rendőr belenéz.

– Jaj, kolléga!?

– Jók a rendőrviccek, én is kedvelem őket – mondja Krisztina –, amikor két rendőr beszélget:

– Te tudsz angolul?

– Tudok.

– Akkor mondj valamit.

– Kakas.

– Ez magyarul van.

– Igen, lefordítottam neked.

Hogy kik is a nagy viccmesélők, végezetül álljon itt ú a nevük: a hetedikes Péter Réka, Gregus Ariella, Kocsis Imelda, a nyolcadikos Szőke Miklós, Víbok Árpád és Varga Krisztina.

K. E.

Ingyen ölelés

2008. március 5-én a szabadkai Széchenyi István iskolában megszervezték a már népszerű Ingyen ölelés akciót. A tanárok s a diákok nagyon meglepődtek, mikor az iskolába érkeve néhány tanuló mindenkit öleléssel várt. Az ölelést valamennyien mosolygósan, kedves szóval viszonzták. Az iskolában mindenkinek nagyon tetszett ez az ötlet, így másnap az alsós diákok újabb ölelésekkel árasztották el a sulit. Ez a cselekedet mindenkinek bearanyozta a napját!

**Huszka Lilli, 7. osztály
Széchenyi István iskola, Szabadka**

Csantavéri hírek

Mivel a tornaóra az egyik kedvencünk, ezért nagyon örülünk annak, ha hétágra süt a nap, és kibattyoghatunk a pályára. A lányok általában kézilabdáznak, kosárlabdáznak, a fiúknál viszont a foci a menő. Sokszor játékos feladatok helyettesítik a bemelegítési gyakorlatokat, így nagyon gyorsan elmúlik a negyvenöt perc.

Kovács Kitti

2008. március 8-án szervezték meg a községi magyar nyelvi és nyelvhelyességi versenyt a szabadkai Széchenyi István iskolában. A feladatok nehezek voltak, de iskolánk több tanulója helyezést ért el.

Berényi Bernadetta

Kalandozás könyvorszámban címmel hirdetett olvasásnépszerűsítő pályázatot a szabadkai Városi Könyvtár. A csantavéri hetedikesek március 10-én töltötték ki a kérdőíveket. Főleg a Mátyás király és a reneszánsz témához kötődtek. A vetélkedő április 2-án ér véget. Kíváncsian várjuk az eredményeket.

Majoros Georgina

Ki-ki a maga mesterségét folytassa

Találd ki a hírességek eredeti foglalkozását!
Jó szórakozást!

1. Mi volt az eredeti foglalkozása Kacsóh Pongrácnak, a János vitéz zeneszerzőjének?
- Író
  - Számtantanár
  - Ács
  - Festőművész

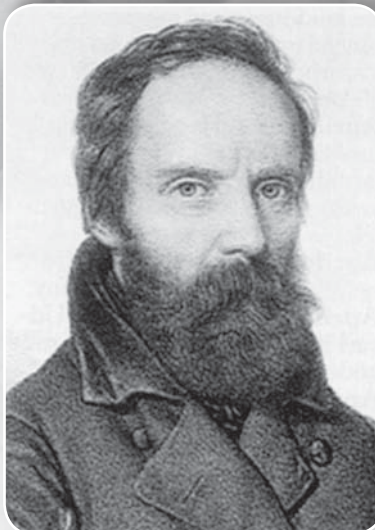
3. Mi volt az eredeti foglalkozása Arkwrightnak, a szövőszék tökéletesítőjének?
- Fodrász
  - Borbély
  - Rendőr
  - Suzter

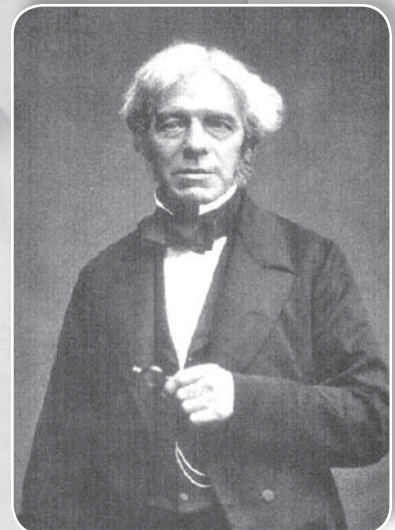
5. Mi volt az eredeti foglalkozása Mikes Kelemennek?
- Írnok
  - Földműves
  - Kamarás
  - Író

2. Mi volt az eredeti foglalkozása William Blake angol költőnek?
- Rézmetsző
  - Lakatos
  - Szobrász
  - Újságíró

4. Mi volt Táncsics Mihály első mestersége?
- Segédtanító
  - Újságíró
  - Földműves
  - Irodalomtanár

6. Mi volt Faradaynek, a világhírű fizikusnak az eredeti foglalkozása?
- Nyomdász
  - Könyvkötő
  - Gyógyszerész
  - Feltaláló

A helyes válaszok: 1. b, 2. a, 3. b, 4. c, 5. c, 6. b

„Kedves Bizalmas!

Sokáig gondolkodtam, hogy írjak-e, de végül ceruzát fogtam. Remélem, nekem is tudsz tanácsot adni. Én 13 éves fiú vagyok, és szerelemes egy nálam egy évvel idősebb lányba. A lány tudja ezt, mert megmondták neki. Nem tudom, mit tegyek tovább, lépjek vagy várjak? Ha lépnem kellene, hogyan tegyem meg ezt az első lépést? Kérlek, segíts! Adj tanácsot!

lfi”

Válasz:

Kedves lfi!

Örülök neki, hogy a fiúk újra bizalmasak hozzánk, hisz biztos vagyok benne, hogy a ti lelketeket is ugyanannyi probléma nyomja, mint a lányokét. A dilemmád, hogy lépj-e vagy várj, nagyon is helyénvaló, hisz nincs elég információd a lány érzéseiről, nem ismered eléggé, és ilyenkor nagyobb a valószínűsége annak, hogy nem jól méred fel a helyzetet, és esetleg elutasítanak. Ezért még egy kicsit várj azzal az első „szerelmes” lépéssel. Igyekezz minél többet a lány közelében lenni, szünetekben, tanítás előtt és után. Közeledj ahhoz a társasághoz, amelyekben ott van, köszönj neki és a többi lánynak is, ha találkoztok. Használd ki a közös barátok, ismerősök szülinapjait, ahol egy társaságban lehetek. Ha módod és bátorságod is van rá, beszélj vele az iskoláról, zenéről stb., így megláthatod, hogyan fogadja baráti közeledésedet. Ha látod, hogy szívesen beszélget veled, akkor idővel meg is mondhatod neki, négy szemközt, hogy nagyon tetszik neked és szeretnél vele járni. Persze csak akkor, ha továbbra is vonzó marad számodra. Fontos, hogy minél többet megtudjatok egymásról, hogy van-e közös témák, amiről beszélgethettek, hogy jól érzitek-e magatokat egymás társaságában, hisz csak szerelemből nehéz megélni.

„Kedves Bori Mária!

Gondolkodtam azon, hogy hogyan szólíthatnám még meg, hogy ne ez a szokványos, mindennapos megszólítás legyen, de nem találtam semmi jobbat ennél. Így hát maradt ez, és maradt a problémám is: az, hogy szerelmes vagyok. Én már betöltöttem a 15-öt. A problémám pedig az, hogy szerelmes vagyok egy iskolatársamba, aki mellesleg szerb tagozatra jár. Nemsokára itt a tanév vége és félek, hogy nem lesz alkalmam közelebb kerülni hozzá. Szerintem néhány belső tulajdonságunk megegyezik, a barátnőim szerint is összeillünk, csak a fiú véleményét nem tudom. Régebben többször figyeltem is, amikor kinn voltunk szüneten, de van már egy ideje, hogy rám se néz. Újabban divatos ruhákban járok suliba, amire a fiúk fel is figyeltek, csak éppen ő nem akar észrevenni! Már másodszor szerettem bele, és várom, hogy felfigyeljen rám. Én tudok minden lépéséről. Azt is észrevettem, hogy a lányok az osztályából nem nagyon szimpatizálják, mert eléggé nyugodt természetű, hallgatag fiú, keveset társalog a lányokkal. Már az is megfordult a fejemben, hogy esetleg a fiúkat jobban szereti. Ha ez igaz, akkor belehalok! Kérem, adjon tanácsot, mit tegyek!

Panni”

Válasz:

Kedves Panni!

Köszönöm, hogy bizalommal fordultál hozzám, és megvallom én is gondolkodtam már azon, hogy hogyan lehetne még kezdeni a leveleket és a válaszokat is, mert én is sokszor használom a „Kedves...” megszólítást. Ami a fiút illeti, ha igaz, hogy visszahúzódo természetű, akkor nehéz lesz kommunikálni vele. Azt hiszem, arról lehet szó, hogy még

nem kezdett el érdeklődni a lányok és a szerelem iránt. Azt írod, hogy itt-ott már pillantást váltott veled, figyelte, mit csinálsz, ami arra utal, hogy a figyelme központjában lehejtél, de nem fejlődött ki nála irántad vonzalom, nem dobogtattad meg a szívét annyira, hogy további lépésekre szánja rá magát. Bizonyára veled is megtörtént már, hogy felfigyeltél valakire, és konstatáltad magadban, hogy helyes srác, de aztán egy mozdulat vagy valami más után, már jelentéktelenné vált számodra, tovább már nem érdekelt. Ha hiszed, ha nem, a vonzódás egy kémiai folyamat, amely az agyunkban történik, és szétárad az egész testünkben, az idegszálainkon és a vérereinken keresztül. Valakit megpillantunk, és a látványa és a hozzá társuló illatikusugrázás (mint a lepkekénél) megindítja a bonyolult kémiai folyamatot az agyunkban. (Ezek a vegyi anyagok a mesterségesen előállított kábítószerek némelyikével rokonok.) Kezdetnek ennyit. Én a te helyedben nem nagyon lovalnám bele magam ebbe a históriába, hisz a fiú, akármennyire is igyekeztl, hogy felfigyeljen rád, hideg maradt, tehát, nem tetszel neki.

Inkább foglald le magadat valamivel, tanulóssal, sportolással, felvételi-re való előkészülettel, hogy ne legyen időd tépelődni, boldogtalannak lenni. Ha ebben a pillanatban nincs is, de gyorsan a látókörödbe kerül egy olyan fiú, akinek te is ugyanúgy tetszel majd, ahogyan ő neked.

„Tisztelt Bori Mária!

Kérem segítsen, adjon tanácsot, mit tegyek! A barátnőm halálosan szerelmes egy fiúba. Én is szerelmes szeretnék lenni. Három lehetőségem van. Az egyik egy helybeli fiú. Szimpatikus, és a barátaim össze akarnak hozni vele. A második egy nagyon szép fiú. Ezzel az a gond, hogy az egyik barátnőm szereti. Az egészet bonyolultabbá teszi az is, hogy ezzel a fiúval álmodni is szoktam. A harmadik fiú az egyik osztálytársam. Elég ciki lenne, ha megszeretném, közben egy osztályba járunk, de a horoszkópomban is az állt, hogy összeillünk. Mind a három fiú iránt érzek valamit. Kit válasszak?

S. O. S.”

Válasz:

Kedves S. O. S.!

Háát... nehéz mentőövet dobni neked, mert óriási a valószínűsége, hogy el fogsz sülyedni. Miért? Azért, mert általában nem azért leszünk szerelmesek, mert ezt úgy akarjuk. Eldöntöttük, hogy úgy lesz, és hipp-hopp szerelmesek leszünk. A legjobb lenne, ha várnál még egy kicsit, amíg meg nem jelenik egy olyan valaki, aki-

nek a látványa elnyomja a többiét, és senki más nem érdekel majd, csak ő. Ilyen esetben, amikor több herceg is a látókörödben van, inkább szimpátiáról, vonzalomról beszélhetünk. A vonzalom az, amikor valaki felkeltette a figyelmünket és közelebről is meg szeretnénk ismerni, esetleg jól érezzük magunkat a társaságában. Mivel az az idő és az a fiú még nem jött el, és te türelmetlen vagy, válassz, azt a fiút, akinél biztos esélyed van. Szerintem a hármas számú herceg az esélyes, mert ott van kézközben, van alkalmatok beszélgetni, barátkozni. De ez tőled, meg tőle is függ! Ha te is tetszel neki, barátkozzatok, beszélgetsetek, szórakoztatok együtt, hisz csak így ismerhetitek meg egymást, és gyakorolhatjátok a másik nemmel való kommunikációt. A kettes számú herceget, hagyd meg a barátnődnek. Az egyes számú herceggel is jó lenne előbb barátkozni, hogy kiderüljön, van-e közös bennetek, jól érzitek-e magatokat egymás társaságában, van-e miről beszélgetni stb.

A repedt vödör

Volt egyszer egy rúdon függő vödör. A rúd másik végén a testvére lógott, és mind a ketten vízszállításra szolgáltak. Uruk, a vízhordó rabszolga mindennap lement a forráshoz, megtöltötte a vödröket, és lassan felmászott velük a hegyre, ahol gazdája lakott.

A vödör azonban, melyről mesénk szól, egy nap megrepedt, és attól fogva a forrástól a házig lassan-lassan csordogált belőle a víz. Nagyon szégyellte magát, de nem tehetett semmit. Így ment ez napról napra. Ura, a vízhordó rabszolga aztán észrevette, hogy a vödör mennyire szomorú, és így szólt hozzá:

– Kedves vödröm, mi bajod?

– Jaj, édes gazdám, nem szolgállok én téged olyan jól, mint szeretném. Megrepedt az oldalam, és míg a forrástól a házig érünk, csak csorog, csorog belőlem a víz. Bezzeg testvérem, a tökéletes vödör, minden csepp vizet megtart magában! – Egyet se búsulj, szolgám – felelt a vízhordó –, csak nézd meg alaposan az utat, mikor felfelé tartunk.

A repedt vödör így is tett. Azon az oldalon, ahol ő csorgatta a vizet, gyönyörű virágok nyíltak, míg a tökéletes vödör oldalán pusztaság volt. Fent a háznál így szólt hozzá a gazdája:

– Még mindig szomorú vagy, kis vödör? Láthatod, hogy nagy szolgálatot teszel nekem repedten is, hiszen, amíg felfelé jövünk,

mindennap megöntözöd a virágokat, melyek uram gyönyörűségére szolgálnak.

A repedt vödör attól fogva nem szomorkodott.

Brazil népmese

Ladányi-Thuróczy Csilla fordítása

Illusztráció: Faltisz Alexandra

A vadmacska és a varjú

A vadmacska és a varjú az erdőben élt. Bár természetük különböző, magányosságukban jó barátok lettek. Egyszer, amikor egy hatalmas fa árnyékában ültek, szörnyű rémületükre egy tigris közeledett feléjük. A varjú azonnal felreppent a fára. A vadmacska azonban mintha megbénult volna. Ülve maradt; csak rimánkodni tudott a varjúnak:

– Kedves barátom! Most bizonyítsd be barátságodat! Eszelj

ki valamit, hogy ebből a halálos veszélyből megmeneküljek!

– Ez csak természetes, kedvesem. A bajban ismerhet meg az igazi barát. Egy derék barátnak a saját életét is kockára kell tennie, hogy társát megmentse. Ami szerény erőmből telik, mindent elkövetek a megmentésedre.

S a varjú körülnézett, hogy mit eszelhetne ki. Megpillantott egy pásztor: két hatalmas kutyájával a nyáját őrizte. Gyors elhatározással a kutyákhoz repült, ott szárnyával a földet verdeste, nagyokat káromgott, majd megint felreppent a levegőbe.

A kutyák gyorsan a varjú után futottak, és a pásztor is utánuk eredt. A varjú hol leszállt a földre, hol felreppent. Ezt a játékot addig folytatta, amíg a kutyák a tigrist észrevették és megfutamították.

Az okos varjú így mentette meg barátját a biztos haláltól.

Indiai mese

Jékely Endre

fordítása

Illusztráció:

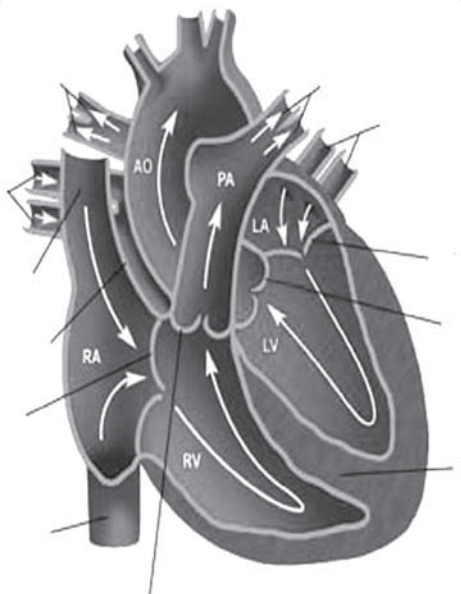
Kállai Nagy Kriszta

Testünk titkai

A legtöbbet dolgozó testrész

Sejtet-e, melyik az emberi szervezet legtöbbet dolgozó testrésze? Mondhatod azt, hogy a táskát hordó, cipelő kéz vagy a sokat gyalogló, futó, ugráló láb. De ez nem igaz! A mellkasodban állandóan lüktető, dobogó szív az, amely keringeti a vért a testedben, hogy a nélkülözhetetlen oxigénhez és különböző tápanyagokhoz juttassa a sejtjeidet. Ez a tenyéryni nagyságú szerv még éjszaka sem pihenhet, hiszen elég pár perc kihagyás, s az élet megszűnik. (Emellett persze még jelkép is a szív.)

Növünk, növegetünk

Mit gondotok, mikor fejlődik a leggyorsabban az ember? A születése utáni egy-másfél évben. Ekkor kell alkalmazkodnia a külvilághoz, megismernie a környezetét, ki kicsoda, mi mi-csoda, milyen, s hogy mit várhat tőle. Ezek mellett meg kell ismernie önmaga működését is. Közben folyamatosan figyel, ül, mászik, áll, majd jár, jönnek a fogai, egyre élesebben lát, hall, s még rengeteg ilyen „apró” dolog, ami persze hatalmas munka egy cseppnyi lénynek! Hasonlóan gyors fejlődési szakasz a serdülés, amin a tizenéves emberpalánták esnek keresztül. **(I.r.)**

Szólásmagyarázat

Nyakába veszi a várost

Ebben a szólásban tulajdonképpen csak a nyakába vesz az állandósult elem, mert nemcsak a várost, hanem a falut, a határt, a környéket, sőt az országot is nyakába veheti az ember, hogy bejárja, vagy sokat járjon rajta.

A nyaka közé szedi a lábát kifejezés érthető, ha arra a leszegett fej-jel rohanó kutyára, macskára vagy nyúlra gondolunk, amelyik hátulról úgy látszik, mintha valóban a nyakában volna a lába. A nyakába veszi a lábát szólás tehát azzal párosul, hogy valaki futva bejárja a várost (a falut stb.). A kettő keveredéséből alakult ki szókincsünk régi tartozéka, a nyakába veszi a várost (a falut stb.).

Játsszunk mást!

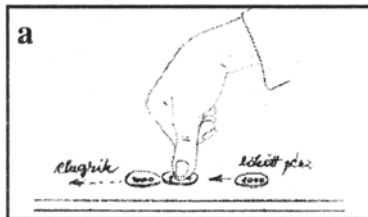
Játék ellentétekkel

Párokat alakítunk. A pár egyik tagja mond egy állítást, pl.: Tavasz van, ragyog a nap. A páros másik tagjának az a feladata, hogy ennek az állításnak az ellenkezőjét mondja: Ősz van, esik az eső. A szerepek cserélődnek.

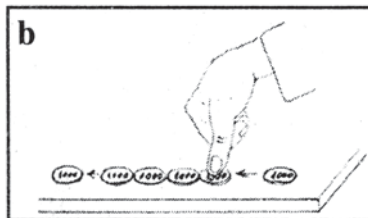
Öveges professzor kísérleteiből

Elugró pénzérme

a. ábra

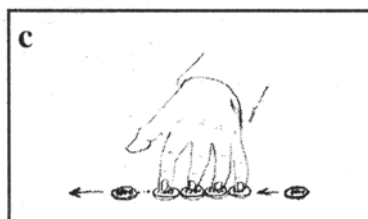

Helyezzünk két egyforma pénzérmét egymás mellé a sima asztalra úgy, hogy érintkezzenek egymással. Ezután egyik ujjunkkal szorítsuk le az egyik érmét, majd egy ugyanolyan érmével lökjük meg a leszorított pénzdarabot. A leszorított érmével érintkező pénzdarab messzire elugrik.

b. ábra

Most helyeztetek több ugyanolyan pénzérmét a leszorított érme

egyik oldalára, a másik oldalán pedig lökjünk neki egy ugyanolyan érmét!

Azt tapasztaljuk, hogy a sorozatban az utolsó pénzdarab megint messzire gurul.

c. ábra

Ha öt egymást érintő pénzdarabból négy érmét leszorítunk s egy ugyanolyannal meglökjük, az utolsó akkor is elugrik.

Magyarázat: az első pénzdarab lökését a többi pénzdarab közvetítette az utolsóhoz, mindegyik odább mozdult kicsit és ellökték az utolsót.

B. Zs.

TARKA OLDAL

		✿				✿				
		GY	SZ							
✿			✿	✿					✿	
		✿	H	O	G	Y	✿			
	✿			✿				✿		
									NY	
			NY		✿					✿
		✿					✿			

Berakós rejtvény

- Tudja-e, szomszéd, hogy a fiúgyerekek öröklik az apjuk eszét?

- ...

A szomszéd válaszát megtudod, ha berakod a rácsba az itt lévő szavakat, betűhalmazokat. Egy szót könnyítésül beírtunk.

Kétbetűsek: ÉP, GYI, HU, II, IS, LI.

Hárombetűsek: ALÉ, ÁRÚ, EKE, ÉKE, ILA, KÉSZ, NIV, RÉZ, SIN, TIZ, ÚGY, VAS, ZLR.

Négybetűsek: ÁGAS, ERRE, HIÁNY, IRAK, IGAZ, KINA.

Ötbetűsek: ALANYI, ERCSI, HAMAR, LÉNYEG, ZSALU.

Hétbetűsek: EGYIKEN, EKEKAPA, LERÁGTA.

Tizenegy betűs: SZÉKELYKEVE.

Betűrejtvények

1	K YV Ö	2	M T A O	3	VET KE	4	+ X ET
---	--------------	---	------------	---	-----------	---	--------

Skandináv rejtvény (12.)

Március 27-én van a színházi világnap. Ebből az alkalomból egy színházunk nevét, valamint az ott működő diákszínjátszó csoport nevét kell megfejtenetek.

			REFORMER	CSONT- HÉJÁS IDŐ, SZERBÜL	FEKETE ISTVÁN REGÉNYE DÉL	A BANKBA HELYEZETT PÉNZ UTÁN JÁR	ADRIAI ÜDÜLŐ	NEM AZT SZARAJEVO	SZÖVEG- GYŰJTE- MÉNY ÍRÓ ELEJE	◆		
			URÁN									
			TEJTERMÉK		ZÁR					TÁVOZNI KÉSZÜL!		
			SZEMÉLYES NÉVMÁS		1000					AKADOZVA BESZÉL		
RUMA		NŐI BECENÉV					CÉL BETŰI	VISZ ELLENTÉTE SORBAN ÉL- MOND (ÉK. F.)				
KÉN	MŰSORKÖZ- VETÍTÉS	EURÓPAI FŐVÁROS ROPOGÓS- RA SÜLT		BÁRIUM HORVÁT VÁROS (ÉK. F.)		RAVASZ ÖTLET				GRAMM		
A SZARV ANYAGA			ÖSSZEAD			LENG (ÉK. F.)						
			100			MÉTER						
NEM ODA (ÉK. F.)		SZÉN		◆	NÉMETH RUDOLF	DŰH						
		NEVELŐ		◆	VISSZAÁS!	LOVAGOLNI KEZD				VÉS		
NÁSFA „F” NÉLKÜL			EGY	TÉLEN SPORTOL LUXEM- BURG			KELET	FORDÍTVA ÉNEKES- MADÁR				
◆								50	KARÓ PÁROSAI			

Anagramma

					GOLAN
					PÜFÖL
					TÜZES
					OLVAS
					ELMÉK
					TÖRÉS
					TÉLEN
					ZÁLOG
					SEPER
					ÁLMOSS
					SEREG
					POSTA

- Vádlott, feleljen! A szomszédjával folytatott vita során botot tartott a kezében, ugye?
- Igen, bíró úr.
- És mit tartott a kezében a szomszéd?

A választ megtudod, ha a jobb oldali szavak betűit átrendezed és új értelmes szavakat alkotsz belőlük.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Így is, úgy is

1	2	3	4
2			
3			
4			

Meghatározások:

1. Betakarít
2. Ravasz állat
3. Szándékozik
4. Montenegrói folyó

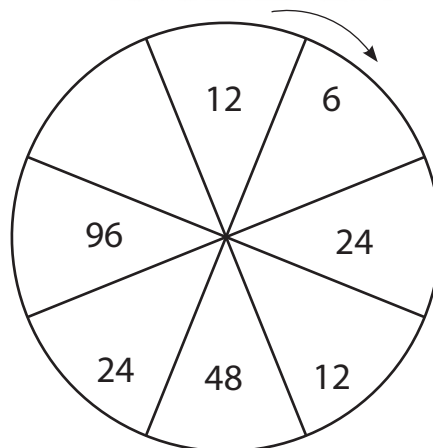
A meghatározásokra adott válaszok vízszintesen és függőlegesen is ugyanazok.

Játék a betűkkel

	A	U	
	A	G	V
O	D	L	N

Ha a négyzetekbe kerülő betűket helyes sorrendbe rakod, Európa két legnagyobb folyójának neve alakul ki. Melyik kettőé?

Körszámítan

A körcikkekben levő számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, máris beírhatod a hiányzó számot az üres körcikkekbe..

Szóláncok

1	FOCI	2	TORNA
	.....		.....
	VÁLASZTÁS		TÁR

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval értelmes szót alkot!

A 11. szám megfejtései

Keresztrejtvény

szürke gém, réti héja, szalonka, kárókatona

Betűrejtvények

1. palánta, 2. csemege,
3. Eleonóra, 4. ölebe

Se eleje, se vége

piros tojás, locsolkodás

Lóugrásban

Mikszáth Kálmán:
A két koldusdiák

Keress a párját!

- 1 - b, 2 - d, 3 - a, 4 - h, 5 - c,
6 - g, 7 - f, 8 - e

Mini berakós

sonka

Kitöltőcske

húsvét

A 10. skandináv rejtvény helyes megfejtése

OH, SZABADSÁG,
HADD NÉZZÜNK
SZEMEDBE!

Könyvjutalmat kap:

Medenica Blanka
Bácsfeketehegy

Aranykoporsó

MÓRA FERENC regénye nyomán
írta CS. HORVÁTH TIBOR,
rajzolta FAZEKAS ATTILA

Kos (III. 21.–IV. 20.)

Mindig a saját utadat járod, nem szereted, ha befolyásolnak. Most valóban azt teheted, amit akarsz. Ha akarod, halmozhatod az élvezeteket, ha akarod, gyűjtheted a sikerélményeket. Igen kellemes híreket kapsz. Előfordulhat, hogy vendégeid érkeznek, és nemcsak nekik örülhetsz, hanem a jó híreknek és az ajándékoknak is. A szerelemben ugyancsak szerencse kíséri minden léptedet. Azonban egyik-másik barátod csalódást is okozhat.

Bika (IV. 21.–V. 20.)

Ha a következő napokban nagy dolgokat szeretnél véghezvinni, minél előbb kezdj hozzá terveid kidolgozásához. Igaz ugyan, hogy fárasztanak a kirobbanó érzelmi megnyilvánulások, most mégis részed lehet benne. De milyen meglepő, cseppet sem bánod. Sok időt és fáradságot szentelsz a családnak.

Ikrek (V. 21.–VI. 21.)

Tesz-el-veszel, lótsz-futsz, szinte meg sem állsz. A szó szoros értelmében magadról is megfeledkezel. A külsőd az utóbbi időben kissé elhanyagolt. Nemcsak érzelmi téren számíthatsz sikerekre, hanem a suliban is jól alakulnak a dolgaid. Nagyon fontos, hogy a pihenésről se feledkezz meg!

Rák (VI. 22.–VII. 22.)

Még jó, hogy hasznos dolgokra adod ki a zsebpénzed, és nem az ablakon dobálsz ki. A családban mindenben támogatnak. Azt is észre kell vened, hogy mikor ilyen optimistán tekintesz a világra, a szerencse is sokkal inkább a pártfogásába vesz. A suliban akadhatnak kisebb-nagyobb konfliktusok, ezeket azonban könnyűszerrel rendezni tudod.

Oroszlán (VII. 23.–VIII. 23.)

Mostanában rengeteg remek ötleted támad, de rá kell döbbed, hogy valakik szívesen ellopják azokat. Ha szükséges, olyan ravasz is tudsz lenni mint a róka, és mindenki eszén könnyedén túljársz. Most igazán jól jön ez a szerencsés tulajdonságod. Az életben igen jól haladsz, csak a szükséges óvatosságról nem szabad megfeledkezned. Barátaidban és rokonaidban szinte vakon megbízhat, az idegekre pedig egyáltalán nem tartozik az, hogy most milyen jól boldogulsz.

Szűz (VIII. 24.–IX. 23.)

A suliban minden a lehető legnagyobb rendben megy. Tanáraid elismernek, osztálytársaid irigyelnek, de azért nem akarnak és nem is tudnak ártani. Most már csak a szerelmi problémáid kell megoldanod ahhoz, hogy teljes legyen az összhang. Igaz, ebben nem vagy olyan profi, mint a tanulásban, most mégis siker koronázza a próbálkozásaidat.

Mérleg (IX. 24.–X. 23.)

Önmagadnak is tartozol annyival, hogy befejezd, amit elkezdted. Természetesen ez mindenre vonatkozik, a félbehagyott tervek megvalósítására, és a barátaiddal való rendezetlen ügyekre is. Hosszabb-rövidebb utazásaid alkalmával sok fontos és érdekes ismeretséget köthetsz. Ezeknek egyike- másika tartós, gyümölcsöző barátsággá válhat.

Skorpió (X. 24.–XI. 22.)

Csábítanak a lehetőségek, hogy próbára tessed a képességeidet. Úgy érzed, hogy erőd teljében vagy, meg kell hát mutatnod magadnak és másoknak is, hogy mire vagy képes. Igazad van, mutasd meg, hogy nem lehet csak úgy leírni téged. Azonban, ha sokat vacakolsz, elhalasztod a kínálkozó lehetőségeket, ezután pedig már késő a bánat. Most kedvező fordulatot vehetnek a dolgok a szerelemben, kellemes meglepetések várnak.

Nyilas (XI. 23.–XII. 21.)

Élvezed az életet és fütyülsz rá, hogy körülöttesd mások milyen kicsinyesek és kötekedők. Távol tartod magad az ilyen személyektől, és gyönyörködsz a tájban, élvezed a napfényt, és persze egy izgalmas személy jelenlétét. Biztos lehetsz benne, hogy a sors rendezte úgy, hogy egymás karjába fussatok. Szükséged lesz arra a lelki és fizikai többletre, amit most gyűjtesz!

Bak (XII. 22.–I. 20.)

Leginkább az zavar, hogy minden szinte döcögve történik. Semmit nem tudsz igazán megszervezni. Egyre többször előfordul, hogy elkézel, vagy más ér későn egy fontos találkozóra. Mindezen túltehetnéd magad, ha másképp szemlélnéd a világot. Az eredmények bőven kárpótolnak, biztosra veheted, hogy semmiről sem maradsz le, hamarosan bepótolhatod ezeket a lemaradásokat is.

Vízöntő (I. 21.–II. 19.)

Sohasem szeretted a magányt, mindig élvezted, ha emberek vettek körül. Társaságban pedig különösen jól érzed magad. Előfordulhat, hogy most néha úgy érzed majd, hogy a jóból is megárt a sok. Arról ne feledkezz meg, hogy igazságot osztani nem könnyű feladat. Már csak azért sem, mert a bíraskodással együtt jár az elosztás és a megosztás. Ne légy fogadatlan prókátor!

Halak (II. 20.–III. 20.)

A jó hírt feltétlenül oszd meg a barátaiddal. Egyébként most nem panaszkodhatsz, hiszen sikert sikerre halmozol. Az elismerés mellett pedig több zsebpénzre is számíthatsz. Ami, mint mindig, most is a legjobbkor jön. Ha pihenésre, szórakozásra vágysz, jól kell beosztanod az idődet.

Az istenek ajándéka

Az európai turista megérkezik az óceániai faluba. A törzsfőnök meglátja, és boldogan felkiált:

– Téged az ég küldött! Az orvos éppen tegnap tiltott el a fekete hústól.

Felirat

Felirat egy vidéki vendéglő bejáratánál:

„Ha meg volt elégedve a vendéglővel, térjen vissza! Ha nem, tréfálja meg ismerőseit, és küldje őket egyenesen ide!”

Paradicsomi állapot

– Szívem, melletted tényleg úgy érezhetem magam, mint Éva a Paradicsomban.

– Mondd, hogy érted ezt, drágám?

– Nincs egy rongyom sem, amit fölvehetek.

Éti csiga

– Hozhatok önnek egy remek csigapörköltet? – kérdi a pincér a vendéget.

– Köszönöm, nem. Tudja, ma nagyon sietek.

Lomhaság

– Mi az: barna és lassú?

– Kakaós csiga.

Számtalálkozó

– Mit mond a nulla a nyolcasnak?

– De szép öved van!

Gyümölcsöző tapasztalat

Két majom ül a ketreceben. Mindkettő banánt eszik, de az egyik nem hámozza meg, hanem csak úgy eszi. A másik megszólal:

– Te nem hámozd meg?

– Minek? Tudom, mi van benne.

Ebédmeghívás

– Hogy megy a sorod, öreg fiú?

– Nem panaszkodom. Tegnap is a világ egyik leggazdagabb emberénél ebédeltem.

– Nem igaz!

– De igaz. A McDonald'snál.

Fő a jó szándék

– Apu, hol van a Bermuda-háromszög?

– Nem tudom, de ha nagyon fontos, akkor veszek egy újat.

Családi konfliktus

Az apuka bemegy a gyerekszobába, és látja, hogy a kisfia szomorkodva ül az ágy szélén:

– Mi baj van, kisfiam?

– Nem jövök ki a feleségeddel!

Találós kérdés

– Mi az? Sárga és öt betű.

– ?

– Sárga.

Következtetés

Peti a hurkában egy feketebors-szemet talál.

– Ugye, mama, ezzel lőtték meg a hurkát?

Hangversenyen

– Apu, mi az a kamarazene?

– Az, fiam, amikor a zeneszerző a kamrájában ír egy dallamot.

Statisztika

A bíróságon külön statisztikát vezetnek arról, hogy a bűnözők fogyasztanak-e szeszes italt vagy sem. Így aztán a tárgyaláson az elnök megkérdi a vádlottat:

– Bort, sört vagy pálinkát iszik?

Mire a vádlott:

– Köszönöm, sört kérek!

– Gyerünk, Rigó, nekünk mindenképpen nyernünk kell!

– Vajon milyen íze lehet az aranyhalnak?!

Növésben

Kisgyerek kérdi az apjától:
 – Apu, te még növésben vagy?
 – Ugyan, dehogy! Miből gondolod?
 – Mert úgy látom, a fejed búbja már túlnőtt a hajdon.

Matek

A tanár néni matekórán megkérdezi Sanyikától:
 – Ha apukád negyvenéves, anyukád meg harmincöt, mennyi összesen a kető?
 – Hetven – válaszolja Sanyika.
 – És miért? – kérdi a tanár néni.
 – Mert anyu mindig letagad öt évet.

Talpraesett

A tizenéves fiú azért nyúzza az apját, hogy szeretné moziba vinni a barátnőjét a család autójával. Az apja nem igazán rajong az ötletért, ezért gunyorosan megkérdi:
 – És mit gondolsz, a két lábad vajon mire való?
 – Az egyik a kuplunghoz, a másik pedig a fékhez és a gázhoz.

Kellemetlen

A vádlott megkérdi az ügyvédjét:
 – Meddig tart még ez a kellemetlen helyzet?
 – Nekem öt perc, önnek öt év!

A szörny

Skóciai kirándulás során a turista meglátogatja a híres Loch Ness-t, abban a reményben, hogy meglátja a tóban a szörnyet.
 – Általában mikor szokott megjelenni a szörny? – kérdezi az idegenvezető.
 – Úgy az ötödik pohár után.

Logikus

Egy utazó kérdezi a vasútállomáson:
 – Mondja, miért kopogtatja a vonat kerekeit azzal a hosszú kalapáccsal?
 – Hát, ha kopog, akkor itt a vonat, ha nem kopog, akkor elment.

Ok-okozat

– Anyu! Tudod, hogy miért olyan piszkos a föld? – kérdi Misike.
 – Nem tudom.
 – Azért, mert mindenki azon jár.

Foci

Focista mondja a haverjának:
 – Láttad a legutóbbi meccsünket? Lőttem két gyönyörű gólt!
 – Nem láttam. Na, és mennyi lett a végeredmény?
 – 1:1.

Optimizmus

– Tanárnő, hogy halad a fiam az iskolában?
 – Sajnos, nem túl jól. Nem is figyel az órákon, csak bóbiskol.
 – Higgye el, kérem, csak a tehetség szunnyad benne!

Nadrág

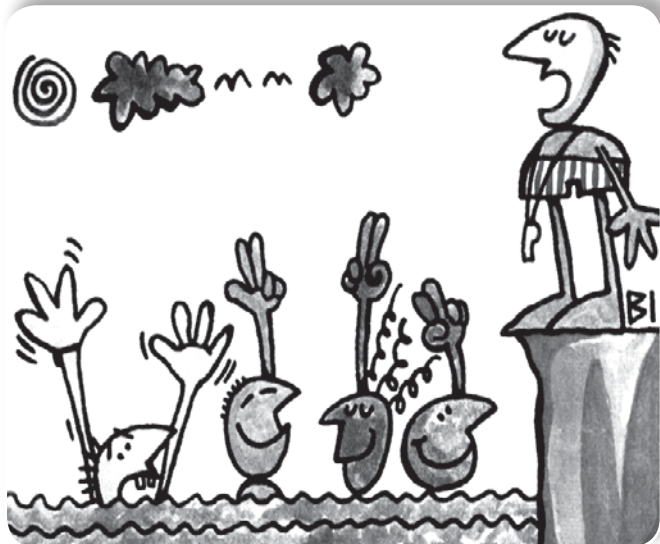
A skót új nadrágot vásárol magának, aminek a felesége nem túlzottan örül.
 – Miért kellett új nadrágot vened?
 – bosszankodik az asszony. – Ráadásul három számmal nagyobb, mint a méreted.
 – Ne izgulj, Margaret, ugyanannyiért adták, mint a három számmal kisebbet!

Súlyos eset

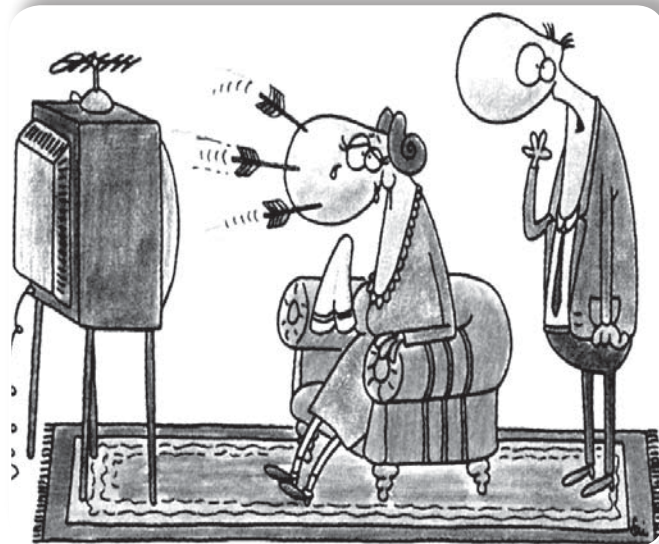
Az orvost telefonon kártyapartira hívják a kollégái.
 – Muszáj elrohannom! – mondja a feleségének, miután letette a kagylót.
 – Valami komoly eset?
 – De még mennyire komoly! Már három orvos ott van.

Pipázó tehén

– Mi szél hozta felénk, sógor?
 – Kíváncsi vagyok a maguk pipázó tehenére.
 – De a mi tehenünk nem is pipázik!
 – Hát akkor miért füstöl az istállójuk?

– Gyerekek, tegye fel a kezét, aki jól tud úszni!

– Fogadjunk, hogy már megint valami indiános filmet nézel!

Megünepelték március 15-ét

Szerte a nagyvilágban, ahol csak élnek magyarok, mindenhol megemlékeznek az 1848/49-es forradalomról és szabadságharcról.

Az idén Óbecsén március 16-án a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör és a Népkönyvtár szervezésében Március örökködike címmel emlékeztek meg e napról.

Elsőként a nyolcadikos Rókus Zoltán, a Petőfi Sándor iskola legjobb szavalója a Himnuszt mondta el.

Ezután a Népkönyvtár igazgatónője, Kinka Erzsébet köszöntötte a nagyszámú közönséget, s szolt e nap eseményeiről, Petőfiről...

Ferencz Edvin, a kultúrkör alelnöke beszélt az 1848/49-es szabadságharcról és forradalomról.

Szép versösszeállítást hallhattunk: a kultúrkör szavalócsoportja Petőfi verseiből

adott elő egy csokorra valót. Föllépett a Szelence énekegyüttes is, Kossuth-nótákat énekeltek.

Az est vendége, a budapesti Dinnyés József megzenésített versekkel szórakoztatta

a közönséget. Elénekelte a Himnuszt, majd Petőfi Sándor, Arany János, Tóth Kálmán, Tóth Béla, Majtényi Flóra, Babits Mihály, Utasi József megzenésített verseit adta elő. Hallhattuk Kovács Dániel László Petőfi születésének 150. évfordulójára írt megzenésített versét, majd Gulyás József, Illyés Gyula megzenésített költeményeit.

Szolt a szabad sajtó ünnepéről is (ezen a napon ezt is ünnepeljük), mely kapcsán megemlítette, hogy az óbecsén élő Tari István irodalmárnak a napokban adták át életműve elismeréseként a Petőfi Sándor Sajtószabadság Díjat. Ezt követően Tóth Kálmán szabad sajtóról szóló megzenésített versét énekelte el.

Végezetül Rókus Zoltán elszavalta Vörösmarty Mihály Szózatát.

Méltóképpen ünnepeltünk!

K. E.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatási, Valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

Szerbiai
Művelődési
Minisztérium

A határon túl
élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET
Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása
☎ (024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Főmunkatárs: **Tripolszki Zsuzsa** ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381 21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381 21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/ 557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■
- A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerk@jopajtas.info ■